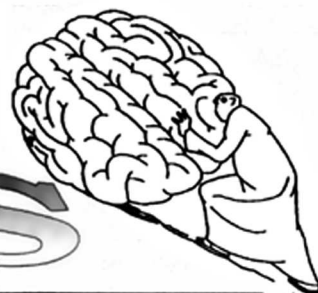

SISYFOS

Cílem Českého klubu skeptiků SISYFOS je šíření vědeckých poznatků a nezkreslených informací. Zkoumáme sporné jevy a vystupujeme proti pseudovědeckým názorům. Pomáháme chránit spotřebitele před nabídkou podvodných služeb, pomůcek a přístrojů. Podporujeme kritické myšlení a zdravou pochybovačnost. Naším členem se může stát každý, kdo dává přednost rozumu před vírou v zázraky.

MÍSTO DĀNIKENA DORAZIL MIMOZEMŠŤAN

Leoš Kyša

Německy se Bludný balvan řekne Wanderblock a ten nejcennější zlatý Wanderblock v kategorii jednotlivců získal známý mystifikátor a překrucovač faktů Erich von Dāniken. Přestože jsme jej včas o jeho úspěchu informovali a uctivě v jeho rodné řeči na udělení „Wanderblocků“ za rok 2006 pozvali, nedorazil.

Místo něj si pro zlatý Balvan přišel osobně mimozemšťan, pan Ursul, hegemonarcha Velkého Magellanova mračna, a tak se díky němu, ale i dalšímu programu slavnostního předávání Bludných balvanů, obecenstvo v nabitém sále Strouhalovy posluchárny MFF Univerzity Karlovy dvanáctého března báječně pobavilo.

„Slovutní laureáti a jejich fanyanky, vzácní hosté, příz-

nivci i odpůrci kritického skeptického myšlení, dámy a pánové,“ přivítal jako každoročně všechny v sále Mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Strašného Sisyfa Jiří Grygar.

„Zdá se mi to jako včera, ale ve skutečnosti uplynulo již plných devět roků od chvíle, kdy se Český klub skeptiků SISYFOS rozhodl vyznamenávat jednotlivce

Z OBSAHU

Nositelé bludných balvanů za rok 2006	...2
Šamani v srdci Asie (J. Rychetský)	...7
Proč si Sisyfos zasedl na Vesmír? (J. Grygar)	...8
Jak jsme rozpoutali vodní válku (L. Kyša)	...9
Jaká je léčivá síla vody (M. Kutílek)	...10
Finanční kapky s.r.o. (M. Petrásek)	...12
Zneužívání fyziky a filosofie... (M. Lambeck)	...13
Přínos chiropraxe zpochybňován (M. Janků)	...15
„Dětské čaroděje“ v Kongu čeká peklo na zemi	...18
Indii hrozí středověký hon na čarodějnice	... 19

i družstva, kteříž se v předešlém roce mimořádně zasloužili o matení české veřejnosti a rozvoj blátivého způsobu myšlení. Od té doby uplynulo ve Vltavě pod Vyšehradskou skalou, na níž tak vizionářsky věštila slávu českému národu kněžna Libuše, mnoho vody; zejména pak zásluhou povodně v srpnu 2002. Ta se také podepsala na rozmnožení zásoby vhodných laureátů Bludných balvanů, kteří operativně přispěchali s novátorskými metodami vysušování mokrého zdiva souběžně s peněženkami postižených.

Jakkoliv to zní neuvěřitelně - přestože náš Komitét pro udělování Bludných balvanů se každoročně činí a do loňska udělil již plných 48 Bludných balvanů - čekala Komitét letos hned po Novém roce mimořádně náročná práce, neboť nominace na Balvany doslova přšely ze všech světových stran. Nechci si však stěžovat; na svou práci při náročném výběru finalistů se všichni komisaři a komisařky radostně těšili. Poprvé jsme se letos sešli již v předvečer Tříkrálový, protože každý z nás se už nemohl dočkat, jaké lahůdky nám členové a příznivci Sisyfa během roku 2006 připravili v podobě opravdu vypečených nominací. Po zevrubném celovečerním slyšení bylo zřejmé, že se budeme muset sejít znovu. Pro mezidobí dostali všichni členové domácí úkoly: vybrat pro finále opravdu ty nejlepší z nejlepších. Finálový rozstřel proběhl symbolicky v den první čtvrti Měsíce, protože my astrologové si holt umíme vybrat. S ohledem na výtečnou domácí přípravu byl nakonec výběr laureátů snadný a rychlý. Osvědčená metoda souhlasného mručení členů komitétu znovu potvrdila

své přednosti. Dokonce se domnívám, že by se s úspěchem uplatnila i v obou komorách parlamentu - pochopitelně v té dolní by se muselo mručet hlubšími tóny. Jednotlivé nominace na Bludné balvany 2006 byly doprovázeny jednomyslným mručením. Nikdo nezamručel proti a dokonce se nikdo mručení nezdržel - v zasedací světelnice zaznívalo v těch chvílích takové ticho, že by bylo slyšet i pověstný špendlík, spadlý na kovral.“

Předávání Bludných balvanů letos natáčela i Česká televize a ve svém pořadu Reportéři ČT o ní také odvysílala několikaminutovou reportáž.

Lenka Přibyllová (vlevo) čte zdůvodnění Bludného Balvanu pro mystifikátora Ericha von Dänikena

OCENĚNÍ NOSITELÉ BLUDNÝCH BALVANŮ ZA ROK 2006

Zlatý Bludný balvan v kategorii jednotlivců získal Erich von Däniken za matení veřejnosti v oblasti historie, archeologie, medicíny, kosmonautiky a dalších oborů, a zejména za grandiózní nedůvěru ke schopnostem předků.

Dlouhá desetiletí jsme mohli jen závistivě pokukovat po našich šťastnějších sousedech, kde Erich von Däniken pořádal svá přednášková turné. V posledních letech však tento švýcarský hoteliér, brilantní mystifikátor a nositel v historii první ceny Ignáce Nobela, opakovaně navštívil i nás. Jsme šťastni, že si konečně uvědomil význam naší země, což jistě není způsobeno jeho slábnoucí popularitou, ale naopak zkušeností a širokým rozhledem, jichž lze nabýt pouze léty. Jeho zásluhy jsou obrovské: již více než tři desítky let může lidstvo s úžasem sledovat vývoje, které se dotýkají takřka všech zajímavých objektů a oborů na naší matičce Zemi. I když bychom si tou „naší“ „matičkou“ vůbec neměli být jistí, protože podle teorií pana Dänikena jsme výsledkem jakéhosi vesmírného experimentu, kdy se inteligentní mimozemšťané křížili s tupými pozemskými opicemi, aby získali inteligentní rasu k osídlení Země.

Asi se jim to moc nepovedlo, protože – jak vyplývá z jiných jeho bádání – i nadále bylo našim předkům nutno pomáhat s kdečím, megalitickými stavbami počínaje, přes obyčejné kamenické řemeslo a zavodňovací systémy, až po umění a medicínu.

Protože péče o nepovedené lidstvo je zřejmě nuda, pobaví se inteligentní nepozemšťané občas na náš účet a podle oblíbené vychovatelské zásady, že zahálka je matkou neplechy, donutí například naše nebohé předky s jejich skrovnými možnostmi vybudovat Cheopsovu pyramidu. Její postavení, poměr stran, umístění pohřebních komor a další parametry odrážejí polohy hvězd v Orionově pásu i vzdálenost vnitřních planet od Slunce. Nedivíme se, vždyť nalézt na obloze tři i více hvězd ve vhodném poměru vzdáleností řekneme k Národnímu divadlu není problém. A co na tom, že pan Däniken nezmiňuje, kterou že to vzdálenost planet od Slunce vlastně myslí, takže jejich eliptické dráhy skýtají prostor pro nejrůznější aritmetické kejkle...nad záhadou Cheopsovy pyramidy si lidstvo láme hlavu celá staletí a zlomyslní mimozemšťané se zatím smějí do tykadel.

Pochybnosti o jejich charakteru vyvolávají i často zmiňované náročné operace mozku, patrné ze zhojených kosterních nálezů. Ty bývají přisuzovány právě mimozemšťanům.

Proč ale ty lebky vypadají, jakoby operace někdo prováděl primitivními nástroji? Naši soudobí chirurgové to dělají mnohem lépe - a to si o nějakých mezihvězdných letech můžeme nechat leda zdát – to je opravdová záhada. Vlastně jsou to právě oni, tito Dänikenovi moudří a laskaví mimozemšťané – byť trochu fušeři –, kdo by měl dostat ten nejzlatější Bludný balvan. Vždyť matou lidstvo již předlouhá tisíciletí, kladouce mu k rozlousknutí nejrůznější záhady a tajemství.

Jenomže my jsme skeptici a tak pochybujeme, že by se pubertálně potouchlí mimozemšťané vůbec dostavili, a tedy zlatý Bludný balvan udělujeme panu Dänikenovi, jenž se asi také nedostaví, ale o jeho existenci alespoň nepochybujeme.

Stříbrný Bludný balvan v kategorii jednotlivců získal Mgr. Jiří Čehovský za zásluhy o rozvoj homeopatie v ČR, vydávání homeopatické literatury, nezištnou léčbu lidí i rostlin a za objev homeopatické metody autopatie.

Nakladatel Jiří Čehovský stál v čele šiku popularizátorů homeopatie v českých zemích už od roku 1980. Za komunismu léčil homeopatickými přípravky nejprve své bližní a přátele. Teprve od roku 1990 se mu otevřel v této alternativní disciplíně zlatý důl. Založil vydavatelství Alternativa chrlicí homeopatické publikace do dnešních dnů, otevřel si soukromou praxi a založil Homeopatickou akademii, kde každým rokem vyškolí okolo sto šedesáti homeopatů.

Není ovšem jen vydavatelem a léčitelem, ale i průkopníkem nových homeopatických metod a postupů. Kupříkladu se neomezuje jen na léčbu lidí.

Jak napsal v jedné své knížce, podařilo se mu homeopaticky vyléčit ořech zlomený větrem. Po vichřici mu upadla třetina koruny, začal rychle chátrat, plody byly nekvalitní, listy skrvnité. Vyšel tedy z úvahy, že plody ořechu připomínají škebli. Homeopatickým lékem vytvořeným ze škeble je Calcarea carbonica. Potíže lidí konstituční

ho typu odpovídajícího tomuto léku jsou často zhoršeny větrem. Jsou to lidé, kteří rádi setrvávají na jednom místě, tam, kde se cítí doma – jako strom. Na základě této geniální úvahy pod kůru stromu vsunul do jakési kapsičky vyříznuté nožem tabletku *Calcarea carbonica* v ředění C 30. Chátrání stromu se zastavilo, dutiny se částečně zatáhly. Je to už asi devatenáct let a strom je stále v pořádku a odolal už mnoha vichřicím. Pokud máte doma ořech, radí Jiří Čehovský, zkuste to také.

Léčením stromů se však příliš nezabývá. Věnuje se hlavně lidem. Jestli to nebude tím, že stromy na rozdíl od napálených klientů neplatí.

U lidí dokáže vyléčit i problémy s nimiž si normální lékař neporadí. Třeba vztahy. Uvádí, že jednomu klientovi při léčbě astmatu nejdříve podaný homeopatický preparát pomohl najít si dívku a zlepšit sebevědomí a posléze zatočil i s tou dušností. S takovou by si ještě mohl otevřít seznamovací agenturu. A nejen ji. Mohl by pomoci naší ekonomice s nezaměstnaností. Jedna jeho klientka marně sháněla práci. Po užití homeopatického preparátu dostala najednou dvě výhodné nabídky. Byrokrati z úřadů práce, třeště strachy o své fleky!

Kromě léčby větrem zlomených stromů, lidských nemocí, vztahů a nezaměstnanosti objevil Jiří Čehovský ještě unikátní homeopatickou metodu autopatie, která klasickou homeopatii, již dosud propagoval a kterou stále vyučuje, v podstatě popírá. Má však prý unikátní účinky. Dokáže dokonce vyléčit i problémy které si s sebou člověk nese z minulých životů. Jestli léčí i problémy minulých životů u stromů, magistr Čehovský neuvádí. U autopatie totiž odpadá složité hledání vhodného homeopatického léku. Vždy se používá jediný lék a to pacientova vlastní slina. Pochopitelně homeopaticky potencovaná, tedy zředěná. Vyrobit autopatický lék je jednoduché. Slouží k tomu skleněná nálevka za pět set korun, kterou Mgr. Čehovský vynalezl. Do nálevky se plivne a autopatická lahvička se propláchně vodou. Zbytek roztoku, který zůstane na prohloubeném dnu vírové komůrky, se spolkně. A je to. Máme vyroben dokonalý homeopatický preparát.

Jen nevím, jak se na to tváří výrobci homeopatik, které náš laureát může připravit o tučné zisky. Nerozduří se mezi homeopaty obchodní válka? Už tak je mezi nimi dost zlé, neředěné krve.

Jak patrně, takový homeopat lidí i stromů, bojovník s osamělostí, nepřítel nezaměstnanosti a objevitel nových homeopatických metod si Bludný balvan zaslouží několikrát sobě.

Bronzový Bludný balvan v kategorii jednotlivců získal MVDr. Josef Staněk za objev a aplikace originální jasnovidné metody historického bádání.

Dr. Josef Staněk, autor a spoluautor nejméně deseti esoterických knih, pravidelný přispěvatel časopisu Phoenix (nositele Bludného balvanu za rok 1994), napsal a vydal pozoruhodnou knihu *Falzifikace a falzifikátoři českých dějin* (Agape Brno, 1995). Těmi falzifikátory dějin ovšem míní vědecké historiky, kterým vytýká ateismus

nebo církevnictví. Prý ve své zaslepenosti spatřují v historii jen náhodu, uniká jim duchovní, esoterický rozměr dějin: *Stávají se automaticky uctívači náhod, a tím falšovatelé dějin!*

Proti upachtěnému, nudnému, nejednoznačnému výzkumu a výkladu historických pramenů klade J.S. vlastní, jasnovidnickou metodu. Píše o ní:

K daným událostem jsem přečetl několik, většinou protikladných popisů. V meditačním rozpoložení jsem se pokusil vcítit do atmosféry dané doby a způsobů myšlení tehdejších lidí. Mělo by to být nakmitání na akašickou kroniku národa. Na základě útržků známých fakt a dobové vibrace se mi vynořovaly obrazy tehdejších dějů. ... Zaměřil jsem se zejména na popis zatajované odvrácené strany. Příložením výše popsaných pohledů k dosud uváděným výkladům dějin by mělo být dosaženo plasticity a měl by být vycítěn duchovní rozměr dějin, materialisty zatajované.

V knize nalézáme rovněž zmínky o dalších, doplňujících, nicméně zajímavých badatelských metodách. Kupříkladu dosud neznámé místo konání jisté bitvy bylo zjištěno metodou automatické kresby. Nepřístupné korunnovačnické klenoty zkoumal autor tak, že se za nimi vypravila jeho duše ve stavu dočasněho odpoutání od těla. Tato výprava měla nečekaný vedlejší efekt: konečně se ukázalo, jak je to s blanickými rytíři.

Může se badatel takového formátu mýlit? Na rozdíl od „ateistických“ historiků, těžko. Věrohodnost autora totiž potvrzuje duchovně založený čtenář tím, že jej četba posílí a osvěží, naladí ho totiž na vibrace příjmu duchovní energie. Autor o této posile píše: *V nastupující krizi budeme tento přívod duchovní energie k přežití potřebovat. Ze sjednocené Evropy ať mají strach ateisté.*

Nelze zde vylíčit všechna překvapivá zjištění, k nimž náš laureát dospěl. Vezměme namátkou některá hesla z obálky zmíněné knihy: *Sámo nebyl kupec. Přemysl nebyl zemědělec. Za vraždou svatých Ludmily a Václava nestála Drahomíra. Národní obrození bylo skutečným zázrakem. První republika byla duchovním krachem. Rok 1989 nebyl revolucí, jen proměnou materialistické terminologie.* Dr. Staněk jasnovidně nahlíží i do budoucnosti, předvídá, *že bude muset přijít velká krize moderního člověka.* Český národ, který si od dob temna a obrození ponechal *jistou míru zázračnosti, mystiky a gnose*, má sehrát významnou mesianistickou civilizační roli. Přičemž: *Vyšší míra přirozenosti a schopnosti intuice budou propustkou do budoucnosti lidstva, jakmile se krize civilizace provalí navenek.*

Jsme coby Češi potěšeni jasnovidným přidělením skvělé budoucí role. Také v klubu SISYFOS se snažíme jasně vidět a zřít, že o dr. Josefu Staňkovi a jeho díle ještě hodně uslyšíme, a proto jej s předstihem zdobíme naší prestižní cenou.

Zlatý Bludný balvan Sisyfa v kategorii družstev získala redakce časopisu Vesmír za mimořádně zdařilou propagaci nevědeckého myšlení na stránkách tohoto prestižního přírodovědeckého časopisu.

Po několika nasmělých pokusech o postmoderní zmate-
ní pojmů se redakce časopisu Vesmír konečně odhodlala
v samém závěru roku 2006 k frontálnímu útoku na kri-
tické vědecké myšlení. Z důvodů na první pohled nepo-
chopitelných zveřejnila na str. 689-90 listopadového čís-
la ročníku 85 (2006) (ne)rozumnou provokaci vědecké-
ho pracovníka Fyzikálního ústavu AV ČR Ing. Vladimíra
Chába „Čintamani a ptáci, aneb o vědě a empirii“. Člá-
nek Ing. Chába skutečně obsahuje pozoruhodné provo-
kační perly, například:

„... úvodem k mému článku o firmě, snažící se prodávat
vynález, o kterém se neví, jak funguje.“

„Jeho [Agricolův - pozn. Sisyfa] ryze empirický přístup
demonstroval životnost náhledu klasifikovaného v sou-
časné době jako technologický. Ten v podstatě přispívá
k formování tváře světa **bez nutnosti využívat vědecké
poznatky**. Ke konfrontaci vědy a technologie dochází
v okamžiku, kdy technologie selhává, resp. osvědčený po-
stup přestává z nejasného důvodu fungovat.“

„Jedna z firem, která vstoupila na náš trh, sanuje zdivo
proti vztlínání netradiční metodou. **Antenní systém je za-
věšen v interiéru bez připojení na zdroj energie** a firma
zaručuje vysychání zdiva se zárukou na 20 let.“

„Svérázným popisem funkce přístroje vyprovokovala
firma silnou reakci nikoliv zákazníků, ale části odbor-
né veřejnosti, bohužel však neadekvátním způsobem.
**Z evidentně fantaskního popisu efektu na molekuly
vody byl učiněn závěr o nefunkčnosti přístroje a pod-
vodu na zákaznících bez průkazného experimentálního
materiálu.**“

„Na naší scéně došlo k tomu, že firma má být odsouzena
proto, že **tři fyzikové rozhodli o nemožnosti funkce pří-
stroje na základě groteskního popisu jeho fyzikálního
principu.**“

„Členové vědecké komunity by si však měli v plném roz-
sahu uvědomit, že **jakožto státní zaměstnanci jsou od-
povědní daňovým poplatníkům**, což mimo jiné znamená
učit a nestranně pomáhat, nikoliv odsuzovat a zesměš-
ňovat.“

Firma, kterou Vladimír Cháb tak, vehementně obhajuje,
a jejíž sídlo v Rakousku dle vlastního vyjádření navštívil,
se jmenuje **Aquapol**. Firma obdržela bronzový bludný
balvan Sisyfa v kategorii družstev za r. 1999, když se je-
jími zákazníci stávali zejména nešťastní majitelé nemo-
vitostí, poškozených za velké povodně v r. 1997. Podle
vynálezce vysušovače zdiva na „principu magnetokiné-
ze“ Ing. Wilhelma Mohorna jeho přístroj údajně využívá
přirozené energie geomagnetického pole k zatlačování
vody ze staveb do Země.

Jak se zdá, firmu toto ocenění povzbudilo k dalšímu ba-
datelskému úsilí, jak o tom svědčí reklama, kterou - **za-
jistě bez jakékoliv příčinné souvislosti s Chábovou
provokací** - otiskl Vesmír v následujícím prosincovém
čísle. Barevná dvoustrana je označena jako „Komerční
prezentace“ a uvedena sdělením, že firma Aquapol se vě-
nuje vysušování a sanaci vlhkého zdiva od r. 1985. Jed-
natel české odnože firmy Aquapol pak tvrdí, že rekon-
strukce památek u nás byla sisyfovskou prací (Sisyfos

však rekonstrukci památek v popisu práce nemá). Nic-
méně, když se po r. 1989 naše republika otevřela světu,
seznámil se Ing. arch. Leoš Havlíček ve Vídni s Ing. Wil-
helmem Mohornem a jeho firmou, která umí vysušovat
zdivo bez podřezávání, chemie a zásahu do podstaty ma-
teriálů stavby.

Na druhé straně reklamy je mj. popsáno úspěšné vysuše-
ní kostela sv. Jana Nepomuckého ve Studnici u Náchoda.
Jenže v reklamním letáku č. 4/2006 téže firmy se říká, že
se zde použilo kombinace Mohornovy novátorské meto-
dy a standardního postupu (oprava žlabů a svodů a jejich
zaústění do kanalizace, odvětrání základového zdiva, te-
rénní úpravy k eliminaci vlivu dešťové a svahové vody)!
Tři fyzikové, napadení ve Vesmíru ing. Chábem, se po-
chopitelně chtěli ozvat na stránkách téhož časopisu, kde
byli osočeni; to však redakce Vesmíru neumožnila. Na-
místo toho otiskla v lednovém čísle ročníku 86 nemast-
nou neslanou úvahu člena své redakční rady „Čintamani
a záhady“ a dále typicky postmoderní stanovisko redak-
ce pod titulkem: „*V poznání je síla, aneb vědění je moc*“,
které končí hlubokomyslným tvrzením: „*Diskuse o tom,
co patří do ‚zlaté pokladnice‘ lidského vědění (a co by
tedy měli znát všichni), nikdy neutichla. A týká se celé
akademické obce.*“

Můžeme se tedy těšit, že na stránkách Vesmíru postup-
ně proběhnou i další stejně nestranné diskuse, zda např.
spiritismus, astrologie, homeopatie, geopatogenní zóny
a jiná postmoderní veteš patří či nepatří do zlaté poklad-
nice lidského vědění. Za péči redakce Vesmíru, aby tato
klíčová debata uvnitř české akademické obce nikdy ne-
utichla, je tudíž zlatý Bludný balvan Sisyfa jen zcela
skromným, ale zato upřímným povzbuzením pro uložení
do stejnojmenné pokladnice lidského vědění.

**Stříbrný Bludný balvan v kategorii družstev
získala firma WIGOPOL – Mauerentfeuchtung-Sys-
teme s pobočkou a výhradním dovozcem pro ČR: Ru-
dolf Novák – WIGOPOL CZ za reklamu a prodej pří-
stroje, který údajně vysušuje provlhlé zdivo.**

V reklamním letáku je barevná fotografie budovy praž-
ského Národního divadla, kde se prý přístroj osvědčil.
Leták však nepřiznává, že již jednou musela správa diva-
dla nechat otlouct provlhlou a plesnivějící omítku v su-
terénu, a to již v době působení přístroje. Omítko nadále
vlhne, i když stále pracuje přístroj umístěný technickou
službou Wigopolu na nejvyšší místo pod kopulí budo-
vy. Reklama však pokračuje. Přístroj je kovová krabička
o rozměrech 30x23x9 cm s krátkou tyčkovou anténou.
Napájení je ze sítě s napětím 230 V a s příkonem 8 W
podle údajů Wigopolu. Přístroj vysílá mikropulzy.

Firma cituje objevitele elektroosmózy při popisu použi-
té technologie. Elektroosmóza se využívá již desítky let
pro odvodňování zemin, vysušování zdiva budov a v prů-
myslu pro odstranění vody ze zahuštěných suspenzí. Ma-
teriál určený k odvodnění musí být umístěný mezi dvě
elektrody, materiálem probíhá slabý stejnosměrný proud
o nízkém napětí a strhává s sebou i vodu. Koumáci z Wi-
gopolu přišli na to, že žádnou anodu a katodu nepotřebu-

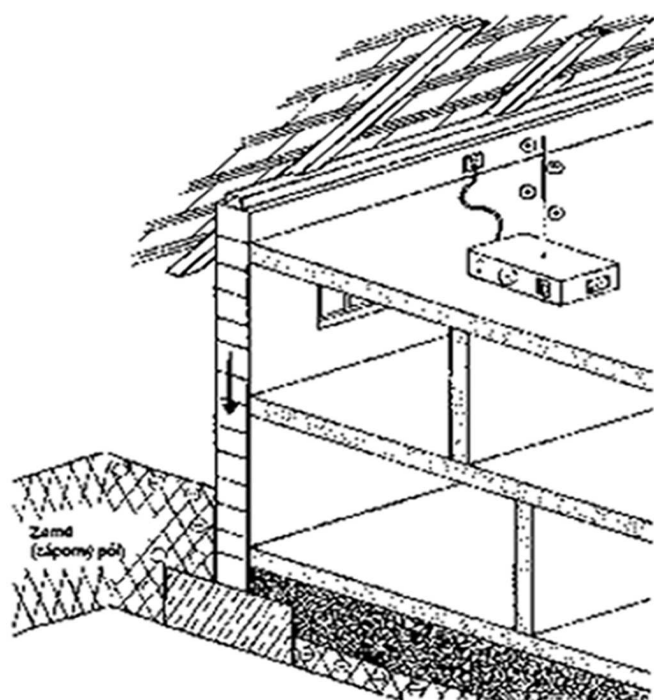
jí. Jejich přístroj prý působí na dálku a kdyby se jednalo o citovanou elektroosmózu, musel by se na dálku bezdrátově přenášet elektrický proud. Fantastický to vynález, škoda, že ho Wigopol nevyužil pro přenos elektřiny do domácností i do továren. Představte si, že byste měli na půdě svého domu wigopolský přístroj s anténkou a všechny elektrické spotřebiče by běžely bez připojení na elektrickou síť, lednička, pračka, sporák. Nekoupil by si ČEZ akcie Wigopolu? Rozvody o vysokém napětí bychom strhli, stožáry vysokého napětí by šly do šrotu a krajina by zkrásněla. Nezasloužil by si Wigopol Nobelovu cenu? Jenže dokud se ten bezdrátový přenos elektrického proudu neprokáže, nezbyvá než udělit Wigopolu Bludný balvan.

V technickém popisu přístroje je pravá superperla: Wigopol prý vyrobil přístroj, který způsobuje přepólování molekuly vody. Je firemním tajemstvím, jak přinutí proton na pozici vodíku, aby měl záporný náboj a jak nacpat kladné náboje do dvou sdílených elektronů u pozice kyslíku. Jak jinak si představit přepólovanou molekulu vody? Že by firma dokázala vytvořit antiprotony, pozitrony a z nich antivotu? Takovému horkému kandidátu na Nobelovu cenu považujeme za svou milou povinnost předem udělit Bludný balvan.

Závěrem ještě připomínka k provozu Národního divadla. Pokud ten přístroj na půdě odvodňuje také diváky, neměli by obdržet spolu s lístkem i pleny?

Bronzový Bludný balvan v kategorii družstev získala Společnost Noetis za vývoj a aplikace dispoziční prognostiky a neokybernetiky, nových, dokonalejších metod jasnovidectví

V šestadvaceti městech České a Slovenské republiky pra-

Přístroj Wigopol je malá krabička zapojená do elektrické sítě. Podle svých výrobců má vysušovat mokré zdivo i několik desítek metrů pod ní.

cuji dispoziční prognostici neokybernetici. A nejen zde. Česká firma Noetis, která jejich práci zaštiťuje, už působí i v Maďarsku, Polsku a Řecku. Od svého vzniku v roce 1990 ušla dlouhou a úspěšnou cestu. Možná za ni může i tento velmi originální název vzbuzující v klientech zdání vědeckosti a serióznosti. Na používání vědecky znějících termínů si Noetis skutečně potrpí. Chvilí tak neznalému klientovi trvá než zjistí, že se ve skutečnosti jedná o klasickou avšak neuvěřitelně dobře organizovanou a výdělečnou skupinu jasnovidců, esoteriků a manipulátorů. Zakladatelem firmy je již zesnulý Stanislav Sohr, který se proslavil tím, že v propagačním materiálu společnosti otiskl fotografii s názvem: Stanislav Sohr s dcerou Alicí a prezidentem Reaganem v roce 1986. Sohrovi se opravdu mohou pyšnit známostí s voskovým prezidentem Reaganem - ale jen tím z muzea figurín.

Dispoziční prognostik neokybernetik podle materiálů firmy pracuje tak, že dokáže v lidském mozku, který je vlastně jakýmsi počítačem, zjistit dispozice k určitému konání a ty případně změnit - přeprogramovat. Takže neokybernetik nepředvídá co se má stát, ale jaké jsou dispozice, aby se to stalo. Jasnovidce pak předčí tím, že žádná věštba není orfelem se kterým by se nedalo nic dělat. Buď ty dispozice změní, aby se klient nepříznivé budoucí situaci vyhnul nebo zjistí jiné uspokojivé řešení. Například použít vlak místo letadla či auta.

Zjistit z lidských mozků lze i to, zda se k sobě lidé hodí. Případně je lze přeprogramovat tak, aby se k sobě hodili. Jak tvrdí společnost Noetis: Bez přispění jejich kvalifikovaných služeb si člověk životního partnera vhodně zvolit nedokáže.

Kromě zjišťování a měnění budoucnosti vyhledává neokybernetik i škodlivá místa. Třeba Sorožka nad Rožňavou byla místem častých neštěstí, obvykle končících tragicky. Po úpravě dispozičním prognostikem neokybernetikem to pominulo. V lokalitě bylo předtím mimořádně silné škodlivé záření a většina řidičů reagovala okamžitým mikrospánkem. Kromě zrušení škodlivých záření vám může neokybernetik vyrobit amulet, který sílu škodlivých záření sníží.

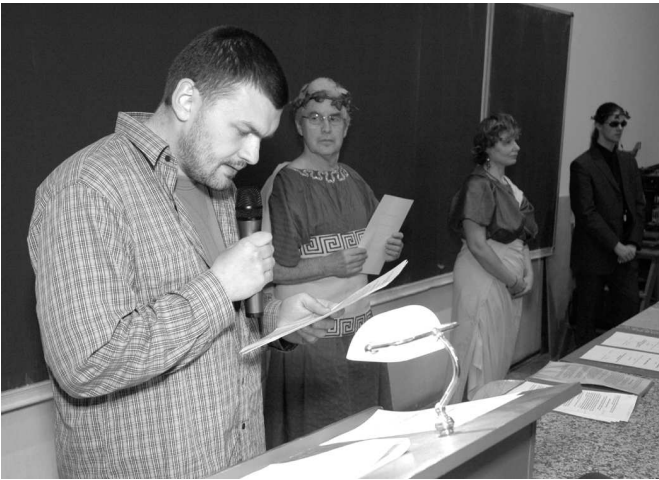
Přeprogramovat lze i zdraví člověka. Dokonce lze přeprogramovat i dispozice nahromaděné minulými generacemi. Zakladatel společnosti, obdivovatel a následovník Františka Kahudy, se kdysi Severomoravskému deníku svěřil, že za ním přišla žena, která se sedm let marně snažila otěhotnět. Pomocí virgule zjistil, že její předek málem zemřel při porodu. Do mozku se mu uložilo, že dítě znamená nebezpečí. Žena měla dědičný blok, který jí odstranil a ona do roka otěhotněla. Kdo odstranil blok její matce se už nezmínil. Programovat lidské mozky lze i na dálku, neokybernetik z Ostravy jednou přeprogramoval ženu v Montrealu před infarktem. Odborníci ze společnosti Noetis vytrvale rozvíjejí umění na dálku přeprogramovávat mozky. Spolehlivě teleportují i hotovost zoufalých klientů na své účty, za což si Bludný balvan bezesporu zaslouží. Veřejnost snad pochopí, že vhodnější pojmenování dispozičního prognostika neokybernetika je okultní šarlatán neopodvodník.

Ozbrojený strážce přináší na scénu zlaté Bludné balvany

Předseda Sisyfa Čeněk Zlatník u řečnického pultu

Leoš Kyša čte zdůvodnění bronzu pro firmu Noetis

Zástupce Noetisu odmítá převzít Bludný balvan

„Däniken má pravdu, existujeme,“ tvrdil divákům v sále pan Ursul, hegemonarcha Velkého Magellanova mračna

Spokojení aktéři akce krátce po skončení

ŠAMANI V SRDCCI ASIE

Jan Rychetský

Na jednu stranu magické úbory, očistný oheň, vzývání duchů přírodních živlů. Na druhou prezident, kolektivizace, diplomy za dobře odvedenou práci. A všude chtějí peníze. To jsou tváře tuvinského šamanismu. Jakoby se zde víra předků, stalinismus a tržní ekonomika sloučili.

Sušenky a mléko. Podobné dárky se nosí místnímu šamanskému prezidentu Keninu Lopsanovi Mongušovi Borachovičovi, žádáte – li u něj o slyšení. Kancelář má kousek za národním muzeem v hlavním městě Kyzylu. Když se setkáme, podám pochutiny, ale dlaně mám pořád namířené k nebi. Na znamení přijetí do nich tleskne. Se sípáním si na pracovní stůl přenese psací stroj. Prstem vytukává jednotlivá písmenka, přičemž stále přes brýle sleduje, co píše. „Jsem starý kmet a tento stroj pamatuje neblahé časy diktátora Stalina,“ dodá omluvně.

Jeho funkce je víceméně reprezentativní, ale v Tuvě jistou váhu má. V dopise píše, aby mi zdejší šamani byli nápomocni v novinářském snažení. Nakonec poznamená, že si za podobné dokumenty účtuje pěkný balík. Nicméně Čechy zde prý mají rádi, a proto nechce ani kopejku.

Devět nebes

Po trase Praha, Moskva, Novosibirsk, Abakan jsem dorazil do samého centra Asie. Kyzyl je totiž údajným geografickým centrem největšího z kontinentů. Díky strojopisu od prezidenta získávám nocleh ve společnosti Devět nebes, což je jedna z místních šamanských organizací.

Sídlí na břehu Jeniseje a pro hosty jsou určeny dvě jurty. „Léčíme různé nemoci, provádíme obřady, vysvěcujeme místa, očišťujeme domy i kanceláře, věštíme,“ stojí psáno na vývěsním štítě hlavní usedlosti. V kanceláři leží ceník, podle něhož stojí například očištění bubnem 4200 korun. Pořizování fotografií nebo filmování je mnohem dražší.

„Dva tisíce rublů (1680 korun),“ řekne si hlavní šamanka Aj - Čurek, v překladu Měsíční srdce. Dodá, že ubytování je zdarma, ale platí se za pořizování dokumentace, studium šamanismu a další výhody života v komunitě. Když si spočtu, že nejlevnější hotel stojí o tisíc rublů víc, беру.

O Aj - Čurek se po Tuvě vyprávějí úplné legendy. Jak je zdatná obchodnice a má několik domů nebo jak si po léčení na odlehlých vsích objednává chlapy, aby jí zahřáli v posteli. Faktem zůstává, že starší žena procestovala se svou „magickou silou“ Evropu i USA a všude měla nadšené publikum. I v Česku měla své velkolepé tažení. Ostatně sem za ní nedávno přijela hrstka Američanů. Bubnují, kvílí a platí v dolarech.

Jako šamanský učeň dělám Američanům několikrát průvodce. „Ven ne. Načichneme kouřem a poštipou nás komáři,“ stěžují si při každé zastávce, ale pak přeci jen zvednou své hamburgery nabobtnalé zadky. Jindy v jurtě

bedlivě posloucháme až neuvěřitelné šamanské příběhy. „Přijela jsem k jedné holce posedlé zlými duchy. Až po dvou dnech jsem si všimla, že naproti posteli sedí duchové jejích příbuzných. Chtěli, aby s nimi šla na onen svět. Vypila jsem půl láhve vodky a blábolila, že ji teda pustím. Začala jsem jí obrácenou stranou nože pižlat krk, že jí uříznu hlavu. Duchové zmizeli. Obelhala jsem je a ráno byla dívka v pořádku,“ líčí. Na vlastní oči vídám, jak dávají šamani domorodcům stužky nebo bylinky a vždycky jim za to něco cinkne do pokladny.

V rámci srpnového pastýřského svátku Naadym nastávají tři noci plné rituálů. U ohně se sejde několik šamanů, duchy plamene nasytí sýrem, kroupami a cukrovím, pak nad ním očistí bubny a následně do nich zběsile buší. Do toho zní jejich hrdelní hlas. Američané vše opakují. Aby ne, když je tohle divadélko pro ně.

Duch medvěda

Část Tuvinců nad takovou výprodejí víry předků krouží hlavou. „Tohle jsou šamani pro zábavu. Něco jako klauni,“ vysvětluje nedaleko městského centra postarší obchodník Vadan.

Zanedlouho poděl druhé šamanské organizace Buben mířím ke třetí, jež se jmenuje Duch medvěda. Odehraje se zde totiž další divadélko. „Medvědi“ slaví pět let své existence a včera zařídili dva berany. Nyní je v prostorném dvoře už vše přichystáno k veselí. Z nekvalitních reproduktorů chrčí něco na způsob asijské dechovky, z domu vychází družina šamanů.

Vede ji mohutný osmapadesátiletý předseda této organizace Dopčun Karaool Tuljuševič. Jeho oděv pošitý kůžemi, houněmi, kostmi a zvonečky budí hrůzu. „Čím hrozivější plášť, tím víc se zlí duchové bojí,“ vysvětlí. Přítančí k ohni, bručí jako grizly a bubnuje. Za ním ostatní. Jeden řve jako jelen, další napodobuje šakalí vytí. U dřevěné boudy označené býčí lebkou se všichni zastaví. Po mírných peripetích s mikrofonem spustí předseda Tuljuševič oslavnou řeč.

„Naše organizace je zde již pět let. Tím prokázala, že podobná sdružení šamanů jsou životaschopná. Za celou dobu jsme totiž sklídili řadu úspěchů. Například mé vítězství na sympoziu šamanů v Norsku, kde mě ocenili jako nejsilnějšího zúčastněného šamana,“ líčí plamenně, jakoby stál na Prvního máje před masami pracujících na Rudém náměstí v Moskvě.

Nicméně pár zúčastněných rolníků a zemědělců ho napjatě poslouchá. Po chvíli řečníkovi přinesou paklík bílých čtvrtků a červených knížek. Takto vyzbrojen vyvolává jména jednotlivých šamanů. Při soudružském oběti a přátelských polibcích každému předá diplom za pětiletou skvělou práci a průkaz příslušníka organizace Duch medvěda. Pak se hoduje a tančí v rytmu balkánského diska.

Za tři dny stoupám s šamankou Ludmilou Oyun

na posvátnou horu Šajrakan, která leží sto kilometrů od města. Všude hejna komárů, krásně voní šafrán. Chci až na vrchol, proto mi dá hrst bonbónů. Stoupání je místy hodně strmé, občas se pod botami drolí kamení. Nahoře zažívám opravdový magický zážitek, asi jediný tady. Napravo vrcholky ostatních hor, nalevo soutok dvou přítoků Jeniseje. Bonbóny, jimiž jsem měl nakrmit duchy hory, si bezostyšně strkám do úst.

„To byl výkon. Teď budeš šťastný člověk,“ položí mi dole Ludmila kolem krku bílý šátek s buddhistickými znaky štěstí. Buddhismus a šamanismus se zde prý doplňují. I když léčí lidi svou údajnou šamanskou mocí, zjistím, že tašku má plnou prášků a svým pacientům je podává. Prý jako doplněk k duchovní léčbě. Podobných paradoxů je v tuvinském šamanismu opravdu nespočet.

PROČ SI SISYFOS ZASEDL NA VESMÍR?

Jiří Grygar

Byl jsem docela překvapen, že udělení zlatého Bludného balvanu Sisyfa přírodovědeckému časopisu Vesmír vzbudilo ve veřejnosti docela početné odmítavé reakce s poukazem na nesporně dlouhou a znamenitou tradici popularizace vědeckých poznatků tímto renomovaným časopisem, jenž je právem považován za vlajkovou loď české popularizační scény.

Dlouholetý čtenář Vesmíru mohl přece už dávno zaznamenat úlety tohoto měsíčníku, zjevně či skrytě napadající principy kritické vědecké metody, kterou z prapodivného důvodu přirovnávaly k tzv. vědeckému světovému názoru, fedrovanému dialektickými materialisty. Časopis nezřídka kritizoval údajnou pyšnost a uzavřenost scientismu a často zřetelně stranil postmoderním blábolům zahraniční i domácí provenience. To všechno jsme v Sisyfovi, který byl dokonce označován za nositele jakési pozdní odrůdy českého marxismu-leninismu, s jistým sebezapřením řadu let bez veřejných replik skousávali právě s ohledem na úctyhodné tradice časopisu, jenž si paradoxně zachoval dobré jméno i v době drsné nadvlády totalitního myšlení v naší zemi.

Jestliže nám v podstatě nezbylo nic jiného, než odměnit Vesmír Bludným balvanem, stalo se tak právě proto, že na mediální prostředky s vysokým kreditem je logicky třeba klást vyšší nároky než na konfekční zboží. To je ostatně důvod, proč v minulých letech byla Balvany obdarována elektronická média veřejné služby jako Český rozhlas, Česká televize nebo Česká tisková kancelář. I tyto celkem ctihodné instituce vykonaly zajisté velmi mnoho pro kvalitní popularizaci vědy, jenže tím spíše si mají samy dokázat ohlídat, aby netropily hlouposti nedůstojné jejich zákonného poslání a smyslu.

Rovněž Vesmír má zcela kvalitní nástroj pro vnitřní kontrolu jakosti - rozsáhlou redakční radu, v níž působí dlouhá řada odborníků zvučných jmen a nesporného vědeckého věhlasu. Jelikož jsem byl sám více než desetiletí členem redakční rady, vím velmi dobře, že k příznivé pověsti Vesmíru přispívalo recenzní řízení všech článků - recenzovány byly i drobné příspěvky, napsané samotnými členy redakční rady. Právě proto nemohu pochopit, že tímto redakčním sítem prošel zřejmě bez problémů protivědecký úlet v našem laudatiu zmíněné „(Ne)rozumné provokace“ Vladimíra Chába, notabene vědeckého pracovníka Fyzikálního ústavu Akademie věd.

Doslovné citace jeho výroků v laudatiu mluví samy za sebe.

Navíc šlo o úskočný způsob, jak v dalším čísle Vesmíru udat reklamu dle mého názoru velmi neseriózní české pobočky firmy Aquapol, jež byla odměněna zlatým Bludným balvanem Sisyfa již v r. 1999. Firma se „proslavila“ přiživováním na neštěstí lidí, jímž velká povodeň v r. 1997 podmáčela rodinné domky a jiné nemovitosti. Ing. Cháb se totiž ve svém článku „Čintamani a ptáci“ zmiňuje, že navštívil vídeňské sídlo firmy, vyrábějící vysušovače na principu magnetokinézy, což pro odborníka na synchrotronní záření je poměrně nezvyklý zájem - že by právě tam hledal inspiraci pro svou vlastní vědeckou práci?

Ing. Cháb totiž v té době již jistě věděl, že firma čelí v současné době u českých soudů žalobě pro neúčinnost svého samovychvalovaného vysoušeče zdiva, a docela nevybíravě osočil své kolegy fyziky, kteří pro potřebu soudu podali dobrozdání. Je zcela skandální, že redakce Vesmíru neotiskla dopisy, které naši napadení kolegové jako odpověď na tak urážlivá nařčení do redakce zaslali. Místo toho v lednovém čísle letošního ročníku Vesmíru uveřejnila redakce prapodivný úvodník, který končí větou, citovanou v laudatiu. Z ní jsem nabyl dojmu, že Vesmír považuje scestnou úvahu Ing. Chába za součást diskuse o tom, co patří do zlaté pokladnice lidského vědění, a že Ing. Mohorn se svými fantaskními domněnkami o funkci inzerovaného vysoušeče patří do akademické obce. Právě odmítnutí zveřejnit stanovisko postižené strany (redakce nepublikovala ani dopis předsedy Sisyfa) a její postoj k celé té trapné záležitosti nedávají žádnou záruku, že se podobné pokleslé příspěvky neobjeví na stránkách Vesmíru znovu.

Tento postoj redakce k očividnému vlastnímu selhání kritického úsudku o kvalitě zmíněného diskusního příspěvku a následné reklamy bohužel jenom potvrdil, že si Vesmír zlatý Bludný balvan opravdu zasloužil. Na seriózní popularizační časopis s tak znamenitou pověstí jsou zcela přirozeně kladeny podstatně vyšší nároky na kultivaci kritické vědecké metody než na barvotisková média. Podobně se přece renomé vědeckých časopisů udržuje mimo jiné tím, že se v nich neobjevují příspěvky o trisekci úhlu, perpetuu mobile nebo o pokusech Olgy Borisovny Lepešinské.

SKEPTICKÉ BODLINY

JAK JSME MÁLEM ROZPOUTALI VODNÍ VÁLKU

Leoš Kyša

Láska je mezi esoteriky slovo často probírané a v mnoha pádech skloňované, méně už však prakticky uplatňované. Spíš se dá hovořit o vzájemné řevnivosti a podezíravosti. Když se k tomu ještě přitočí dva škodolibí skeptici je na průsvih zaděláno.

V sobotu dvacátého čtvrtého února po desáté hodině dopoledne jsme se s předsedou Sisyfa Čeňkem Zlatníkem vypravili do budovy pražské základní školy Bellova na poslední den festivalu Miluj svůj život. Naším cílem mimo jiné bylo dát si oblíbené pí-pivo, vyráběné převratnou technologií, která si za svou nesmyslnost už vysloužila stříbrný Bludný balvan za rok 2004.

Krátce po vstupu nás odchytil pan Petr Švec sedící u stolu s obrazem tlupy neandrtálců na lovu. Hned nás poučil o tom, že neandrtálci žili až devět set let a my můžeme klidně taky. „Tajemství je ve správných vibracích, všechno vibruje a když budete jíst správné jídlo, získáte z něj dobré vibrace a budete zdraví.“ Zdravý a spokojený život neandrtálců nám dokazoval archeologickými nálezy, kde měly nalezené lebky všechny zuby.

„Poslyšte. Nebude to ono tím, že umírali dosti často mladí. Třeba ve třiceti letech?“ táže se docent Zlatník.

„Kdepak. Žili až devět set let, je to psáno v Bibli,“ opouje pan Švec. Bereme si chvatně letáky na produkty páně Švece jako je třeba Starodávný zmrzlinový krém, pochopitelně plný pozitivních vibrací a jdeme raději dál.

Diamantová versus pí

Dlužno podotknout, že nabídka únorového festivalu Miluj svůj život byla až na tradiční přednášky dost chudá. Stánků nebylo tolik jako třeba na nedávné výstavě Minerva a tísnily se v jedné velké místnosti. První, ke komu jsme zamířili, byla paní Alena Horká ze společnosti Agartha, která kolemdoucím nabízelá Diamantovou

Pí-voda na pražském veletrhu Esoterika 2005

vodu. Badatelská společnost Agartha se jinak věnuje odhalování záhad a lovu poltergeistů (<http://agartha.cz/>). Paní Horká nám dala dva kalíšky Diamantové vody, která je jako snad jediný esoterický produkt zadarmo. Diamantová voda se totiž množí tak, že vezmete třeba skleničku Diamantové vody a dáte ji do sudu vody obyčejné. Do rána se normální voda navibruje na Diamantovou. Účinná je pochopitelně na všechno. Od bolení zubů a chřipku přes výchovné problémy, traumata z minulých životů až po čištění akvárií.

„To je voda z páté dimenze, která má tu naši třetí očistit. Ta pátá dimenze je andělská. Tam už je jenom láska a tak. Jednomu pánovi ve Francii co se jmenuje Ducatillon se v noci zdál sen. Z něho se dozvěděl, jak vyrobit Diamantovou vodu. Ta metoda je stejná jako to dělali v Atlantidě. No a od té doby se ta voda šíří po světě,“ vysvětluje mi polopaticky a kapku pohádkově historii Diamantové vody paní Horká. Podle ní je to jediná opravdu zdravá voda, která nemá konkurenci. Hlavně prý pí-voda je úplně bez významu a nemá v sobě žádné pozitivní informace. Když jí říkáme, že to je sice pěkné, ale pí-pivo je docela dobré, tak trumfuje, že v Německu už vyrábějí pivo z Diamantové vody a u nás by mohli taky. (Už vidím ten reklamní leták na Diamantové pivo!)

Přesouváme se ke stánku s pí-vodou a nakupujeme dvě pí-piva od přítomného pí-vodníka pana Miroslava Gajdoše. „Diamantová voda? Ta si proti pí-vodě ani neškrtně. Já jsem to okusil, ale nějak se mi to zpříčilo v hrdle. Cítil jsem takový chlad. Pak jsem se o tom bavil s jednou léčitelkou a říkala mi, že Diamantová voda má v sobě spoustu negativních informací. To je tím že ji šíří i špatní lidé. Pí-voda je základní pravoda, která je třeba v plodové vodě. To je úplně něco jiného. Je odolná proti přenosu informací z negativních lidí,“ vysvětluje nám zapáleně. Také se dovídáme, že pí-vodu vyráběli už staří Sumerové a to tak, že ji filtrovali přes určitý druh hlíny, která měla dobré záření. Jaké to záření bylo prý ví jen japonští výrobci přístrojů na pí-vodu. (Zájemce o další „informace“ si může otevřít stránku www.pi-voda.cz).

Na dotaz po ocenění pí-vody Bludným balvanem se pí-vodník dočista rozhněval na „grygarovy skeptiky“. Naštěstí zůstala naše totožnost utajena.

Když se mu svěříme, že máme zaměřeno ještě ke stánku společnosti AO-Institut, kde zase prodávají za dvě stě padesát korun Vodu světla upozorňuje nás, ať si dáme pozor. „Oni na tom letáku mají napsaný, že než začne člověk pít Vodu světla, neměl by pít dva týdny pí-vodu. To je mi jako podezřelý, protože pí-voda je ta nejlepší, základní pravoda. V tom bude něco špatného.“

Rozverně ho ještě na rozloučenou spravíme o tom jak jeho pí-vodu haní paní Horká a jdeme dál.

Voda světla, voda antiskeptická

Vodu světla získává tajemným přístrojem, který dosud

nikdy nikdo neviděl, AO-institut (náboženská společnost příbuzná „hnutí grálu“, www.ao-ionstitut.cz). Podle prodejce pochopitelně má všemožné léčivé účinky, hlavně pro posílení imunity. „Taky je důležitá proto, že vám pomůže být více duchovní bytostí. To ta pí-voda, ta blokuje rozvoj duševních sil. To je moc špatné,“ vysvětluje nám prodejce Jan Marschner.

Jeho mladičká pohledná manželka dodává, že ještě horší než pí-voda je Diamantová voda. „Znám jednu léčitelku, která pomáhá lidem, kteří pili pravidelně Diamantovou vodu a špatně dopadli. Jsou v tom moc zlé informace,“ tvrdí rezolutně.

Koupi Vody světla se zaťatě bráníme s tím, že jsme materialisté a ony duševní schopnosti rozvíjet neumíme. „To právě jde samo, aniž byste si to uvědomili. Hodně takových materialistů právě Voda světla napravila. Najednou svět okolo sebe začnete vidět jinak.“

„Takže je to takový antiskeptikon,“ nadhazují a paní Marschnerová přikyvuje. „Je to možné. I skeptika by to mohlo vyléčit.“

Před odchodem ještě panu Marschnerovi sdělíme co si o Vodě světla myslí pan Gajdoš z pí-centra a vracíme se za paní Horkou.

Jí povyprávíme co nám o Diamantové vodě pověděli Marschnerovi a Miroslav Gajdoš. „A já vám povím, že ta Voda světla je podle mě podvod. Oni určitě prodávají Diamantovou vodu v těch lahvičkách a říkají tomu Voda světla. Jinak by to nemohlo fungovat. A ta pí-voda je jenom přefiltrována voda z vodovodu. To si radši kupte Mattonku,“ rozohňuje se členka Agarthy. Vysvětluje nám, že lité spory zastánci těchto tří vod vedou už dlouho na internetu. K osobním konzultacím nebo inzultacím prý ještě nedošlo. Zatím na sebe jen vrhají nenávislné a opovržlivé pohledy.

Chvilí váháme jestli si nezopakovat kolečko po propagátorech jednotlivých vod ještě jednou, abychom je mohli škodolibě upozornit na další zjištěné vzájemné pomluvy. Nakonec si říkáme, že v nejlepším je třeba přestat a vyrážíme domů.

Zda se ten den nakonec ještě zástupci Vody světla, pí-vody a Diamantové vody poprali, netušíme. Víme však že takovou absolutní absenci zdravého rozumu a bezbřehé řádění nepodložených iracionálních představ jako během festivalových dnů budova ZŠ Bellova dlouho nezažije. Nejdřív zas o příštím esoterickém festivalu. (Doufejme, že se tu před příchodem žáků důkladně vyvětralo.)

JAKÁ JE LÉČIVÁ SÍLA VODY

Miroslav Kutílek

V nakladatelství Eminent vyšel v roce 2005 překlad knihy Léčivá síla vody s podtitulem „Důkazy fascinujících vlastností základního životního elementu“. Knihu původně připravili pro nakladatelství Koha-Verlag autoři Masaru Emoto a Jürgen Fliege, český překlad vyšel do jednoho roku.

Autor Masaru Emoto vystudoval univerzitu v Jokohamě a zabývá se fotografováním ledových krystalů pod mik-

roskopem. Je přesvědčený, že ledový krystal si podržel původní strukturu kapalné vody, a že tedy fotografuje strukturu vody když fotografuje led. Protože krystaly ledu mu připadají vzájemně velice rozdílné, je přesvědčený, že rozdílná byla i původní struktura vody, než ji nechal zmrznout. Tvar struktury podle něho závisel na tom, jakým vlivům vodu podrobil, nebo spíš, jak na vodu zapůsobil, jestli jí říkal něžná slova, nebo ji nechal naslouchat hudbě. Duchovní složka vody se prý takto mění a tím se mění i její struktura. Masaru Emoto tu strukturu nechá zamrznout a jako ledový krystal ji zkoumá. Druhý autor Jürgen Fliege je duchovním a televizním moderátorem v ARD. Věří, že Bůh se zjevuje v každé kapce vody. Doplnuje Emotovy fotografie esoterickými úvahami zaměřenými na léčitelství.

Knihy je svým vzhledem atraktivní, vytištěná na křídovém papíře se vkusnou typografickou úpravou a se zajímavými fotografiemi. Ani cena 299 Kč není přehnaná s přihlédnutím k profesionální tiskařské a grafické úrovni. To je však bohužel vše, co mohu o knize pozitivního napsat.

Jinak tomu je s textovým obsahem. Opomenou perličky typu „voda má schopnost levitovat, navzdory gravitaci stoupá nahoru, a tímto způsobem vznikly prameny s takzvanou artéskou vodou...“ Pak by tedy levitovaly i balony naplněné teplým vzduchem nebo plynem o menší hustotě, než má vzduch. Z fyziky by pan Emoto propadl i na střední škole. Jenže on si troufl mnohem výš, nad univerzity a nad významné vědecké ústavy. Celá kniha propaguje homeopatii, kineziologii, léčitelství a další esoterické obory. To vše je zaštitované hantýrkou, která se tváří jako vědecká. Nejprve je v knize populárně popsaná vodíková vazba (dále píšou už zkratkou H-vazba), která vytváří propojení mezi vodíkem první molekuly a kyslíkem sousední molekuly vody. Protože v molekule vody jsou dva vodíky, předpokládáme, že každá molekula vody má schopnost vázat se k sousedním molekulám dvěma H-vazbami, a tak se vytvářejí klastry z molekul propojených do určité struktury. Potud se autoři drží vědeckých poznatků. Na úrovni molekul propojených do různě svinutých řetězců – klastrů už autoři rozvinují svou fantazii a své úvahy potvrzují svými dojmy z mikro-fotografií krystalů ledu.

Na Stanfordské univerzitě vznikl před několika lety Stanford Environmental Molecular Science Institute (SEMSI), který se zabývá mimo jiné také strukturou vody, a to ve všech třech fázích. Podle SEMSI vznikají v kapalné vodě tetraedrové (tetraedr je čtyřstěn, jehož stěny jsou trojúhelníky) koordinace prostřednictvím jedné silné H-vazby, zatímco druhá H-vazba je slabá. Představme si tuto oslabenou vazbu takto: Osa OH-O (v OH je vodík na vrcholu čtyřstěnu molekuly vody, O je kyslík sousední molekuly vody) je buď prodloužená oproti klasické H-vazbě, nebo je mírně ohnutá. Oproti tomu jsou v ledu obě H-vazby velmi silné. Základní Emotova úvaha je tedy chybná. Jakmile kapka vody zmrzne, změní se základní mechanismus struktury, vytvářený H-vazbami. Molekula H₂O se stane více symetrická se stejně silnými

H-vazbami k sousedním kyslíkům. I kdyby kapalná voda měla jakkoliv „informacemi“ modifikovanou strukturu, zmrznutím by se tato „informační struktura“ ztratila. Emoto tedy nefotografuje strukturu vody, ale strukturu ledu.

Paměť vody

Nyní stručně pojednám o paměti vody. Podle autorů je paměť zapsaná do struktury kapalné vody. Zároveň nás autoři poučí, čím jsou tyto modifikace struktury způsobované. Citují: Voda slyší hudbu, protože hudba, to jsou vibrace a proto máme vidět v krystalech ledu například vliv Čajkovského Labutího jezera. Škoda, že nás autoři už nepoučili víc, jestli to je slavné pas de quatres, nebo leitmotiv labutě. Jinde je hezký obrázek ledového krystalu připisovaný Vivaldiho čtyřem ročním dobám. Nebo další fotografie krystalu vznikla tím, že voda opakovaně naslouchala skladbě Yesterday. Emoto má na svých mikrofotografiích vždycky krystal vytvořený na šestiúhelníku (hexagonální tvar), z jehož stran vybíhají ornamenty jako paličkované krajky. V každém ledovém krystalu existuje určitý ornament, který se neustále opakuje na stejném principu, jako se opakují fraktálové obrazce. Můžeme se podívat, proč Emoto nezapřáhl do svých divů i teorii fraktálů. Asi by to vyžadovalo příliš velké studijní úsilí. Voda prý umí i číst: Každé slovo má duši, obsahuje určitý energetický náboj a japonsky napsané slovo děkuji má znak, který způsobuje pozitivní vibrace. Já se ptám, jak tomu je v našich evropských jazycích, v nichž nemáme jeden znak pro slovo děkuji, ale píše-

me soustavu písmen – hlásek. U nás je asi voda zcela negramotná. Jenže podle Sheldraka citovaného v knize jsou v morfo-genetickém poli uložené všechny informace ve formě vibrace a voda ty vibrace čte. Takže má kritická výtka o negramotnosti vody padá. Mám proto další otázku: Jak to, že jsme zatím nevyužili vodu jako největší encyklopedii? Čím to, že nemáme odpovídající čtecí zařízení? Kdo za to může? Odpověď znám předem: Můžou za to vědci, protože neuznávají morfo-genetické pole.

Léčivá síla vody

Knihy má titul Léčivá síla vody a autoři vysvětlují, že tato síla spočívá v dialogu s vodou. My myslíme mechanicky, zatímco voda prý zobrazuje skutečnost holograficky. My tu schopnost nemáme, ale můžeme se poučit od vody. Civilizační jevy mají negativní vliv na živoucí organismy, tedy i na nás. Je uveden příklad. Sklenice s vodou je umístěná vedle mobilu. Když se z ní zmrazí kapka, objeví se led bez jakékoliv struktury, voda v blízkosti zapnutého mobilu zazmatkuje, což značí nesmírně škodlivý vliv mobilu. Stačí však do skleničky s vodou říct slova láska, vděčnost a výsledek se projeví jako led s perfektní hexagonální strukturou a mobil nám už neublíží. Léčivou účinnost lázeňských minerálních pramenů můžeme ještě zesílit. Například v Bad Bluman vytvořil F. Hundertwasser (původním jménem Stovoda) lázeňský komplex s typicky zakřivenými liniemi a s charakteristickým vlastním architektonickým rukopisem. Autoři knihy píšou, že Hundertwasserovy zakřivené linie zesilují léčivý efekt místních horkých minerálních pramenů. Je tomu tak proto, že křivost linií lépe odpovídá prastaré paměti léčivé vody. O pár stránek dál však autoři brojí proti vodě obsahující minerální látky, protože ty prý zanášejí mezibuněčné prostory, a to je škodlivé. Proto propagují destilovanou vodu k pití a k vaření. Jsem z toho zmaten, jak to tedy je? Mám pít vodu obsahující rozpuštěné látky, nebo ne? Avšak destilací ztratila voda své informace a proto je nutné ji před pitím postavit ve sklenici na slunce, protřepat ji, pustit jí příjemnou hudbu a laskavě k ní promlouvat. Podobných protimluvů je v knize víc. Autoři vysvětlují škodlivost říčních znečištěných vod, ale o pár kapitol dál vychvalují uzdravující účinky vody Gangy, jedné z nejvíce znečištěných řek. Léčivost Gangy vysvětlují tím, že ve zmražené kapce této vody objevili krystal podobný lotosu.

Struktura vody

Protože jedním z nejčastěji používaných slov je struktura vody, je nutné se zmínit také o současných znalostech založených na experimentálním a modelovém zkoumání struktury vody. Termín struktura vody není výmyslem jurodivých myslitelů. Tento termín je používán vědeckou obcí již přes osmdesát let a struktura kapalné vody se zkoumá proto, aby bylo možné vysvětlit fyzikální charakteristiky vody (bod varu, bod tání, změny hustoty kapalné vody ad..). V nejstarších modelech jsme mluvili o společné existenci volných vodních molekul a mikro-ledovců, lépe řečeno nano-ledovců o velikosti nanometrů. Útvary připomínající ledovce mají trvání několika pikosekund, pak se rozpadnou. Z většiny jejich molekul

Obrázek 1.4

Pozitivní výroky podporují vznik krásných vodních krystalů.

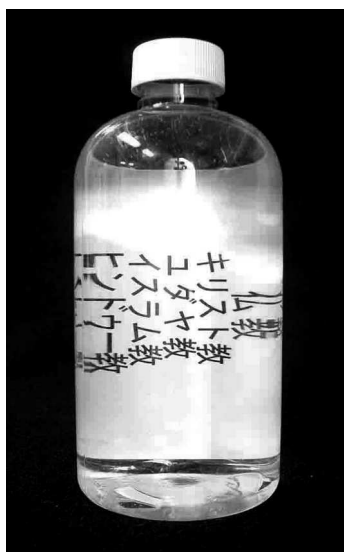
Děkuji.

Autor knihy tvrdí, že voda vnímá pozitivní slova a díky tomu vytváří krásné krystaly. Na snímku krystal vody po vyslovení slova Děkuji.

a z původně volných molekul vznikají na několik dalších pikosekund nové nano-ledovce. Byl to model mžikajících ledovců dobře použitelný také v popularizaci. Dotsud se neustálila představa o určitém modelu struktury vody, existuje několik modelů, které se prověřují tak, že se z nich počítají fyzikální charakteristiky (bod tání, bod varu, hustota ad.) a srovnávají se s daty platnými pro kapalnou vodu. Několik příkladů modelů vody následuje.

Z tetraedrických koordinací vznikají cyklické pentamery (molekuly uspořádané do pětiúhelníku) nebo hexagonální útvary (hexamery), dále bi- cyklooktamery a tricyklodekamery. Tyto malé klastry jsou celkem stabilní a při interakcích vytvářejí ikosaedraleské klastry obsahující 280 molekul. Klastry jsou otevřené s malou hustotou umožňující uzavření volných nevázaných molekul. Tyto fluktuující sebe replikující síť jsou obvykle symetrické. Jiné modely jsou dodekaedrální se strukturou ledu „ice Ih“. Dále jsou perkolační modely, nebo smíšený dvoustavový model obsahující struktury ledu „ice Ih“ a „ice II“. Struktura vody se mění v těsné blízkosti iontů rozpustěné látky nebo u pevného povrchu jemných suspenzí, kde částičky mají rozměr mikrometru a méně. Tyto změny jsou v popředí současných výzkumů a mají velkou praktickou použitelnost. Molekuly ve všech uvedených modelech se spojují a odpojují s frekvencí odpovídající jejich fyzikálním „poměrům“ se statistickou pravděpodobností v měřítku pikosekund. Tím je tedy paměť vody omezená na trvání pikosekund. Když je struktura vody určitým způsobem ovlivněná rozpustěnou látkou a rozpustěná látka se odstraní např. homeopatickým ředěním, vrací se struktura vody do původních stavů v pikosekundách. **Paměťová struktura vody proto nemůže existovat v měřítku našeho „lidského“ času, tedy v minutách, hodinách nebo dokonce dní.**

Texty obsažené v knížce nejsou v souladu s výzkumy špičkových teoretických pracovišť. Autoři používají vlastní terminologii a svéráznou okultní teorii oblečenou do jakýchsi vědeckých termínů. Knížku lze tedy doporučit pouze čtenářům přesvědčeným o existenci čehosi neexistujícího. Některá tvrzení nevyvolávají jen trpký úsměv, ale ohrožují opravdu zdraví lidí. Na mnoha „duchovních“ postupech propagovaných v knize můžou bohatnout podvodníci. Chytrák inspirovaný knihou Emota a Fliegeho navlékne punčošku na plastovou láhev s vodou a prohlásí, že vylepšil strukturu vody do tvaru příznivého živému organismu, a že tato

Voda umí číst, tvrdí autor knihy. Stačí přilepit na láhev papírek s napsaným pozitivním a laskavým slovem a voda jej do sebe vstřebá.

voda způsobí, že všechny škodliviny člověk okamžitě vymočí. Když spočítám mizivé náklady na velkosériovou výrobu punčošek a nemizivé náklady na reklamu, stále mi vychází, že chytrák se stane milionářem při desetitisícovém počtu podvedených lidí, kteří si punčošku zakoupí. I to bude zásluhou posuzované knihy.

FINANČNÍ KAPKY S.R.O.

Martin Petrásek

Pokud potřebujete zlepšit svou finanční situaci, pak byste si jistě měli zajet za paní Věrou Hanákovou do Velké nad Veličkou. Tento člověk, který je v naší zemi – zaplatpábnůh (pozn. autora) – jediný, totiž zcela mistrovsky za pomoci pouze jména, data narození a čarovného kyvadla zjistí to, po čem všichni toužíme. Dá nám jedinečný a autorsky chráněný návod na finanční prosperitu! Osobní konzultace stojí pouhých 1000 korun, použití její „metody“ stojí 15 000 Kč. Nebude-li vám to stačit, můžete si koupit její finanční kapky za 20 000. Ty zaberou zaručeně!

Nebojácnost podvodníků zřejmě poslední dobou nezná mezí. S využitím vědecky znějících zkomolenin si vydělává kdekdo. Drzost, se kterou však prodává paní Hanáková, ale přesahuje všechny hranice. Tato dáma se označuje za jedinou finanční psychotroničku v České republice.

To jsou teda kapky!

„Zavolejte mi na tel. číslo 607 526 048 a sdělte mi, že máte zájem o zjištění, zda-li jste nositeli vlastního negativního programu prosperity a jaký máte vysoký stupeň karmického zatížení – karmu. Já vám po telefonu zjistím přesný výsledek a pokud to bude nutné, poskytnu vám návod (autorsky chráněnou metodu), jak odstranit tento negativní program a snížit karmické zatížení. Zaručuji vám stoprocentní úspěšnost, kterou mám ověřenou devítiletou praxí,“ láká paní Hanáková. Ale všechno zřejmě prochází vývojem, a tak se tato šarlatánka nestydí oblbovat klienty naprosto novou a revoluční metodou. V listopadu si její název zaregistrovala i na Úřadu průmyslového vlastnictví jako ochrannou známku. Vznikly kapky, které dokážou „kvantově rozvinout vnitřní sílu člověka“ – finanční kapky. Její známka FIKAP je chráněna pro farmaceutické přípravky a léčiva, alkohol a různé finanční služby.

Kazety za všechny prachy

Že to s podnikáním s nefunkčními službami myslí Hanáková vážně, se již přesvědčil nespočet uživatelů internetu. I já jsem byl mezi skupinou, která obdržela nevyžádaný email s nabídkou ředitelky společnosti Hanákové. V něm pro změnu nabízela zhruba před rokem audiokazetu za 299 Kč. Ta je podle Hanákové mezi lidmi přijímána s velkým nadšením, neboť „se snažila vytvořit takové dílo, které bude základem pro tvorbu finanční prosperity všem dalším lidem“.

Ze své vlastní zkušenosti si nedovolím jednoznačně označit Hanákovou za podvodníka. Trestný čin podvodu (§ 250 zákona č. 140/1961 Sb.) je totiž charakterizován vcelku přísně jako úmyslná snaha někoho uvést v omyl

s cílem finančního prospěchu. Jenže za dobu, co představují různé obdobné šarlatány, dobře vím, že mnozí z nich svou živnost myslí zcela vážně a věří jí. Takže možná chybí tzv. subjektivní stránka trestného činu. Existují však mnohé znaky ryzích podvodníků s vědou. A většinu z nich paní Hanáková splňuje.

Kyvadlo nestačí

Své vysvětlení funkcí postupem času mění, mění typy výrobků, které se zcela zřejmě neslučují s původními tvrzeními. V jednom případě radí, jak prosperity dosáhnout pomocí kyvadla, a v druhém případě již za pár měsíců prodává kapky, které to vše vyřeší naráz. Copak v těch kapkách asi je? Že by obvyklý krok podvodných šarlatánů – neznámá kosmická energie?

„Kapky se užívají pravidelně jednou za měsíc a při každém dalším užití se zvyšuje jejich potence. Pravidelným užíváním se do podvědomí (mozku) vkládají informace vedoucí ke stále vyšší finanční prosperitě. Jedině tímto způsobem lze totiž během velmi krátké doby změnit své např. desetitisícové zisky ve statisícové, statisícové zisky v milionové atd.“ dozvíme se z dalšího nabídkového e-mailu.

Snad neškodí

Jak se tyto informace do mozku vkládají a kde jsou v těch kapkách k nalezení, Hanáková neuvádí. A hádám, že to ani neví. Nepředpokládám, že by měly za sebou nějaký výzkum. Mají-li být užívány vnitřně, pak doufám,

že mají alespoň něco, co prokazuje jejich neškodnost. Protože vysolit 20 tisíc a ještě si zničit zdraví – to by mohl být opravdu krutý obchodní žert. Takže doufám, že do nich pumpuje alespoň nějakou obyčejnou balenou vodu.

V každém případě by bylo přinejmenším korektní, kdyby nabízené finanční kapky prošly laboratorní analýzou.

Sympatie a psychotronické služby

Hanáková je společnicí ve firmě Sympatie, spol. s r.o., a v obchodní korespondenci se uvádí jako ředitelka této společnosti. Pod hlavičkou této firmy také prodává své psychotronické finanční kapky. Kde v činnostech Sympatie najít místo pro finanční kapky, nevím. Nějak mi to do žádného z předmětů podnikání nepasuje. Ani do koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, pletení a šití oděvů, půjčování motorových vozidel, truhlářství, činnost účetních poradců a ani činnost vývojová v oblasti nových výrobních programů mi k finančním kapkám nepasuje.

Zároveň se zdá, že firma Hanákové je příkladem, který by finanční kapky anebo odstranění vlastního negativního programu prosperity sama potřebovala. V roce 2002 byla totiž na tuto firmu nařízena exekuce. Její účinek sice koncem loňského roku pomínil, ale tento fakt nesvědčí o tom, že by šlo o podnikatelský skvost. Nebo že by ty kapky účinkovaly všude jinde s výjimkou výrobce...?

PANORAMA

Zneužívání a chybná interpretace fyziky a filosofie v oblasti alternativní medicíny

(Martin Lambeck)

(V čísle 2/2006 časopisu německých skeptiků Skeptiker byl uveřejněn článek německého fyzika M. Lambecka „Fehldeutungen der Physik und Philosophie in der Alternativmedizin“, který ukazuje, jak rychle a jak hluboko zapouští kořeny do německého zdravotnictví alternativní medicína, především homeopatie a antroposofie, a jak marné jsou zřejmě snahy zastavit šíření pseudovědy. Situace je stejná nebo ještě horší než u nás. Z rozsáhlého textu vybral a upravil M. Urban. První část jsme přinesli ve Zpravodaji 1/2007).

Elektroakupunktura dle Volla (EAV)

Podívejme se nyní na elektroakupunkturu, která patří mezi fyzikální alternativně-medicínské metody. Podle teorie čínské akupunktury má mít člověk na těle akupunkturní body, které mají mít vztah k určitým tělesným orgánům a v nichž má proudit energie čchi. Pokud tomu tak je, mělo by být možné zabývat se jimi z fyzikálního hlediska. O to se také v padesátých letech 20. století pokusil německý lékař Reinhold Vol. Použil k tomu měřicí přístroj a dva kablíky, zakončené elektrodami. Jedna z nich byla plochá a na byla těle pacienta připevněna pevně, druhou se Voll dotýkal údajných akupunkturních bodů na těle pacienta. Měřil se tedy elektrický odpor mezi pevnou elektrodou a jednotlivými akupunkturními body. Ponechme nyní stranou to, že existence

akupunkturních bodů nebyla nikdy prokázána a že měření kožního odporu je extrémně nepřesné a subjektivní. Reinhold Voll však nezůstal u měření odporu, nýbrž metodu rozšířil a dnes se jí říká elektroakupunktura dle Volla (EAV). Toto rozšíření mne jako fyzika zajímá. Voll totiž elektrody a měřicí přístroj doplnil o kovový váleček s otvory po jeho obvodu. Léky v uzavřených ampulkách se podobně jako náboje do bubínku revolveru vkládají do těchto otvorů a při postupném otáčení válečku se provádí v akupunkturních bodech měření. Podle výkyvu ručičky měřicího přístroje má být možné určit vhodnost léku pro terapii. Této metodě říkají homeopati medikamentózní – lékový test. To je pro fyzika výzvou, neboť podle bezpečně ověřených fyzikálních zákonů nemůže lék v uzavřené ampulce na tělo pacienta nijak působit a mít vliv na výkyv ručičky.

Přístroje EAV a co říkají výrobci o jejich funkci

Jeden výrobce nám říká:

„Hmota je zhuštěná energie a tuto energii vyzařuje. Každá substance, tedy také každá buňka, každá část těla, ale i viry, bakterie, pyl atd. tedy vyzařují energii, která má určitou typickou vlnovou délku nebo frekvenci se zcela individuální charakteristikou, které se říká frekvenční vzorek.“

Formulace „hmota je zhuštěná energie“ má upomínat na rovnocennost hmoty a energie dle slavné rovnice teorie relativity $E = mc^2$. Přeměna hmoty na energii však hraje roli pouze při nukleárních procesech, které probí-

hají v atomové bombě, jaderném reaktoru nebo v nitru hvězd. V běžném životě i v medicíně roli nehraje. V chemii a proto i v medicíně platí zákon o zachování hmoty. Při všech chemických procesech zůstává součet hmotností zachován. Přeměna na energii se prostě nekoná. Kromě toho je názor, že hmota vyzařuje energii, mylný a snadno vyvrátitelný. Kdyby byla hmota zhuštěnou energií a vyzařovala ji, muselo by jí s časem ubývat. To však pozorujeme pouze u radioaktivních látek a nikoli u látek neradioaktivních. Kromě toho - kdyby viry, bakterie, pyly a pod. vyzařovaly energii o určité frekvenci, byly by ji citlivé fyzikální metody již dávno zaznamenaly.

V reklamním textu jiného výrobce se mimo jiné dočteme:

„Je jen logické a správné, opustit v medicíně látkovou a chemickou rovinu a kvantovou fyziku aplikovat i v medicíně. Kvantová fyzika se zabývá vlastnostmi elementárních částic a snad nejdůležitějším z této fyziky je poznatek, že hmota má dvojitý aspekt: jednou se chová jako částice, podruhé jako elektromagnetické vlnění (Luis Victor Prince de Broglie). To znamená, že každá částice hmoty, tedy i každá buňka, každý orgán, každý virus má elektromagnetické pole.“

Zde se výrobce snaží využít autority de Broglieho jako fyzika a nositele Nobelovy ceny. Ve své argumentaci se však dopustil velkého omylu. De Broglie popsal tzv. „vlny hmoty“, ne elektromagnetické vlny. Zavedení „vln hmoty“ fyzikům umožňuje popsat vlnové vlastnosti atomárních částic. Zaměřovat vzájemně tyto vlny je chybou, která činí neplatnými všechny vývody výrobce.

Zdravotní pojišťovny

Podobně jako homeopatie je v Německu některými pojišťovnami placena i EAV (jiné pojišťovny, např. soukromá zdravotní pojišťovna Debeka platby za EAV naopak nepřipouštějí). Mezi jinými je to zdravotní pojišťovna Barmenia, která označuje EAV za „přírodní léčbu“. Ve svých reklamních materiálech zdůrazňuje, že EAV patří mezi hrazené výkony a vysvětluje v nich dokonce i důležitost testu pro určení vhodného léku.:

„Součástí EAV je i takzvaný lékový test, označovaný také jako rezonanční test. Ten má určit účinný lék, vhodný proti diagnostikované nemoci. Jedná se většinou o homeopatika nebo nosody (homeopatické přípravky, vyrobené z patologických tkání nebo sekretů, pozn.překl.). Při testu buď pacient drží v ruce příslušnou ampuli nebo je tato vložena do kovové nádoby, která je zařazena do měřicího okruhu přístroje EAV. Lék je účinný a vhodný, když se ukazatel přístroje vrátí do výchozí polohy, což znamená, že lék rezonuje s nemocí v těle pacienta. Medikamentózní test EAV totiž vychází z toho, že vhodný lék svým vyzařovaným vlněním rezonuje s vlněním příčiny nemoci. Tímto testem se tedy má určit předem účinnost a vhodnost léku pro konkrétního pacienta. Testem zjištěný lék se pak injekcí vpraví pod kůži nebo do sedacího svalu“.

Je ale nesporné, že žádný lék umístěný mimo tělo nemůže vyvolat účinek uvnitř těla. Pokud se nějaký distanční účinek projevuje, pak musí být zprostředkován psychic-

kou, placebovou reakcí. Jediný věrohodný příklad opaku by mohl mé tvrzení vyvrátit, tak jako věta, že neexistuje perpetuum mobile, by mohla být vyvrácena jeho jediným předvedením. Jenže právě tak jako nikdo ještě nevymyslel stroj na principu perpetuum mobile, tak nikdo nikdy neprokázal distanční účinky chemické látky na tělo.

Změna paradigmatu v medicíně?

Je třeba si uvědomit, že zde jde o víc než jen o spor mezi různými školami medicíny. Právě zde je na místě zmínit výraz paradigma. Jakkoli zásadně se klasická medicína, homeopatie a antroposofická medicína liší, v jednom se shodují. Lék musí být „na místě dění“, aby mohl ovlivňovat tělo pacienta. Naopak EAV nebo biorezonanční testování léků vytvářejí paradigma nové. Lék v ampulce má při diagnostickém testu působit nikoli v těle, ale má reagovat s tělem, resp. příčinou nemoci distančně. To by znamenalo v medicíně zcela nové paradigma, srovnatelné se změnou v medicíně kolem roku 1880, způsobenou učením Kocha a Pasteura, že mnoho nemocí je způsobováno „drobnými zvířátky“, která se zvenci dostanou do těla, tam se rozmnoží a mohou způsobit i smrt. Žádný člověk nemůže svým myšlením ovlivnit prostředí vně svého těla nebo z vnějšího prostředí přijímat mimosmyslovou cestou informace.

Toto tvrzení může vyvrátit jediný experimentální důkaz o přenosu myšlenek, tak jako jediný experimentální důkaz o účinku nějaké substance v ampuli na organismus člověka by vyvrátil mé přesvědčení, že to není možné. Nikdo ovšem takový důkaz nepřinesl. Seriózních experimentů prověřujících možnost distančního, mimosmyslového působení bylo provedeno mnoho, všechny s negativním výsledkem.

Tři alternativní lékaři, kteří četli moji knihu „Platí fyzika?“ (v originále „Irrt die Physik?“), mne nezávisle na sobě vyzvali, abych se o účinnosti jejich metod (EAV a kineziologie) sám přesvědčil. Jejich výzvu jsem přijal a nechal se jimi po čtyři odpoledne celkem dvanáct hodin vyšetřovat. Diagnostikovali mi mnoho nemocí, ale nabídku na léčbu jsem neakceptoval. Naopak s jejich souhlasem jsem provedl mnoho testů, jejichž výsledky byly v souladu s mými tvrzeními. Vše jsem popsal v eseji „Tvrdé testy pro jemné léčitele“, uveřejněném v časopise Zeit-Wissen 2/2006. Když jsem v minulosti vyzýval propagátory fyzikálních alternativně-medicínských metod, aby své práce zveřejnili ve vědeckých časopisech, že by tak mohli získat nejednu Nobelovu cenu, namítali pokaždé, že to učinit nemohou, protože vědecké časopisy jsou poplatné farmaceutickému průmyslu a jejich práce by byly odmítnuty, aby neohrozily odbytky. Já jsem ale na farmaceutickém průmyslu zcela nezávislý a pokud mi některý ze stoupenců fyzikálních alternativně-medicínských metod ve věrohodném pokusu předvede, že jeho metoda funguje, pak to pro mne bude znamenat to, co pro Galileiho znamenalo objevení Jupiterových měsíců. Galilei Bertolta Brechta zvolal při jejich objevení na svého přítele: „Človče, pojď se podívat. Uvidíš něco, co ještě žádný člověk neviděl.“ Já bych pak zavolal šéfredaktorovi časopisu Zeit-Wissen panu Dro-

esserovi a řekl mu: „Člověče podrž se, viděl jsem něco, co ještě žádný člověk neviděl.“ A on by si jistě nenechal ujít novinářskou senzaci, moci v časopise informovat o změně paradigmatu v medicíně. V nákladu 250.000 výtisků – větším, než má kterýkoli vědecký časopis – by časopis rozeslal do celého světa. Žádný farmaceutický průmysl by mu v tom nemohl zabránit.

Jako reakci na můj esej v Zeit-Wissen jsem obdržel 42 dopisů. 19 z nich se mnou souhlasilo, 15 nesouhlasilo a 8 bylo neutrálních. Nikdo z těch, kteří se mnou nesouhlasili, nebyl připraven podrobit se testu nebo předvést svoji metodu veřejně, i když ji uplatňovali ve své lékařské praxi. Moje výzva tedy platí dále a týká se především představenstva firem, které příslušné přístroje vyrábějí. A protože účinnost EAV byla zdůrazňována i v 7 disertačních pracích, platí výzva i pro 7 doktorů, autorů těchto prací a jejich profesory.

Přínos chiropraktiků zpochybňován

(Michal Janků, Zdravotnické noviny)

Po vyhodnocení dat z respektovaného Cochranova registru nebyl zaznamenán efekt spinální manipulace na žádnou ze sledovaných diagnóz.

Chiropraxe je jedním z oborů alternativní medicíny, kde i skeptická část odborné veřejnosti převážně nevyklučuje existenci fyziologických mechanismů, jež by vysvětlovaly léčebný efekt, který je s ní spojován. Platí to přinejmenším u muskuloskeletálních obtíží, což je určitě nejčastější diagnóza, při níž bývá chiropraxe aplikována.

Podle studie, zveřejněné na stránkách Journal of the Royal Society of Medicine, která vycházela z metaanalýzy již existujících výzkumných prací, však pro efektivitu této metody neexistují žádné objektivní důkazy. Studie provedená pod vedením profesora Edzarda Ernsta pracovala s výsledky 16 prací z let 2000 až 2005 shrnutých v Cochranově registru, klíčovém souboru prací, z nichž vychází zkoumání medicíny založené na důkazech.

Absence pozorovatelného léčebného efektu chiropraxe u menstruačních bolestí, dětské koliky, astmatu nebo alergií zřejmě přílišné překvapení nepřinesla. Studie ovšem také konstatuje, že není možné nalézt důkazy o efektu chiropraxe na potíže jakéhokoli druhu, tedy ani na bolesti zad.

Zavádějící studie?

Britská chiropraktická asociace ve své reakci upozorňuje na existenci studií, zveřejněných například v časopise British Medical Journal, které existenci mírného, avšak signifikantního efektu chiropraxe na bolesti ve spodní části zad zaznamenaly. Rozpor mezi oběma uvedenými závěry spočívá podle Marka Hendersona, který se otázkám medicíny věnuje na stránkách The Times, především v omezené výpovědní hodnotě individuálních studií.

„Pokud provedete dostatečné množství studií, zcela jistě v některých z nich zaznamenáte určité signifikantní výsledky vzhledem k malému objemu dat, metodologic-

kým chybám nebo prostě díky náhodě,“ poznamenává Henderson. Metaanalýza většího počtu takových studií dospěje nutně k závěrům, jež budou v rozporu s výsledky některých z těchto individuálních studií.

Studie profesora Ernsta také nezkoumala pouze to, zda byl konkrétní chiropraktický zákrok efektivnější než placebo, kterým je v tomto případě takzvaná předstíraná manipulace, ale také srovnávala tuto metodu s jinými formami léčby. Ve srovnání se cvičením, což je metoda přinášející menší rizika, nemá chiropraxe lepší léčebný efekt, a není tedy možné ji doporučovat.

Skutečnost, že chiropraxe a osteopatie jsou předmětem regulace ze strany státních orgánů, veřejnost jako určitou formu doporučení vnímá. Profesor Ernst je přesvědčen, že zájemci o tuto terapii by měli být zřetelněji varováni před jejími riziky. Většina chiropraktiků nezpochybňuje skutečnost, že manipulace s horní částí páteře může v extrémních případech vést až k mrtvici.

Neurologové hovoří o konkrétních rizicích

K otázce míry rizika spojeného se spinální manipulací uvádí profesor Ernst výsledky průzkumu, kterého se v roce 2001 zúčastnilo 323 neurologů z britských nemocnic. Z 239, kteří vyplnili dotazník, si bylo 24 schopno vybavit případy vážného neurologického poškození, které se objevilo do jednoho dne po praktikování spinální manipulace. Sám profesor Ernst považuje svou práci za impuls k provedení důkladných klinických zkoušek, které by na otázky spojené s pozitivními i negativními efekty spinální manipulace zodpověděly způsobem přesvědčivým pro všechny zainteresované strany.

Zdroj: The Times, quackfiles.com

Paradigma

(Dr. Martin Mahner, GWUP, z časopisu Skeptiker 3/2006 přeložil J.Heřt)

Termín „paradigma“, který Thomas Kuhn (1922-1996) uvedl do teorie vědy v r.1962 v knize „Struktura vědeckých revolucí“ (Die Struktur wissenschaftlicher Revolutionen), se záhy stal módním. Mezi vědci z oblasti vědecké teorie je vedle slova „falsifikace“ snad tím nejpopulárnějším. Jenže: Co je to vlastně paradigma?

Bohužel odpověď na tuto otázku není ani zdaleka jasná. Kuhnovi se totiž přihodilo to, co už mnoha autorům před ním. Na jednom místě se slovo definuje, ale o několik stránek později se definice opustí a totéž slovo se použije ve zcela jiném významu. Filosofka Margaret Mastermanová v r.1974 zjistila, že Kuhn použil termín paradigma v uvedené knize ve 21 různých, i když někdy přece jen příbuzných významech. Kuhn se proto pokusil pojem paradigma objasnit v dodatku knihy v jejích následujících vydáních. Později se ještě jednou, podrobněji, snažil tento termín vysvětlit v samostatné studii z r.1978.

Výsledkem těchto jeho pozdějších úvah bylo, že rozlišil dva hlavní významy slova paradigma. Především mělo znamenat to, co navzájem spojuje příslušníky určité vědecké společnosti, např. skupiny kvantových fyziků nebo rostlinných fyziologů. Sem patří: společná výcho-

diska, pojmy, modely, teorie a metody, které určují, co je v této disciplíně považováno za správnou a „dobrou“ vědu. Soubor těchto prvků označil Kuhn jako „disciplinární matrix“. Za druhé, v užším slova smyslu, označil Kuhn slovem paradigma konkrétní řešení nějakého problému, které je v určité vědecké společnosti uznávané jako příkladné, vzorové (vorbildlich). Takové vzorové řešení problému označil Kuhn později jako „vzorový příklad“ (Musterbeispiel, anglicky „exemplar“). Vědci by se proto neměli při řešení konkrétního případu řídit přísnými pravidly, ale měli by pracovat s větším počtem vzorových příkladů. Jako příklad takového (malého) paradigmatu uvádí Kuhn mezi jinými nakloněnou rovinu nebo kyvadlo. Fyzikovi stačí poznat, že určitý problém se musí řešit např. podle vzoru kyvadla a ne podle jiného.

Takové vědecké bádání, které se pohybuje uvnitř určité disciplinární matrix a odvolává se na určitý počet vzorových příkladů, nazývá Kuhn „normální vědou“. Jestliže se objeví problém, který nelze řešit vzorovými příklady, které jsou k dispozici, pak jde o anomálii, a ta vyžaduje nový vzorový příklad. Jestliže tato krize nakonec vede ke změně celé disciplinární matrix, jde už o vědeckou revoluci, o náhlou „změnu paradigmatu“.

Pozdější výzkumy však ukázaly, že se taková revoluce odehrává spíše v oblasti vědeckosociologické než v oblasti ideové. Tak např. darwinskou revoluci lze spatřovat jen v tom, že v relativně krátké době došlo mezi biology ke změně názorů ve prospěch evoluční teorie, nicméně evoluční myšlenka byla v biologii diskutována daleko dříve. Totéž platí i o samotném Kuhnovi, jehož tezi o paradigmatech mnozí chápali jako něco zcela nového. Sice je pravda, že Kuhnovy ideje rychle vyvolaly široké diskuse mezi teoretiky, historiky i sociology, zabývajících se vědou, a že podnítily vznik nových směrů a vědeckých škol, jenže i Kuhn a jeho teze měly předchůdce. Např. polský bakteriolog Ludwik Fleck už v r.1935 vydal vědeckosociologickou publikaci o kolektivním myšlení a o stylech myšlení. A jen o několik let později v r.1938 mluvil francouzský fyzik a teoretik Gaston Bachelard o epistemologických přeryvech (ruptures épistemologiques).

Co tedy zbývá z paradigmatu? Musíme se smířit a žít dále s tím, že slovo paradigma se bude používat

pro různé a navíc také neostře pojmy. Protože však termín paradigma vyhovuje nejlépe ve smyslu disciplinární matrix a protože jen v tom případě jej lze použít k definici vědecké revoluce, doporučuje se používat jej právě jen v tomto případě. Jakékoli jiné použití tohoto termínu vede jen k pojmové inflaci. Dnes je bohužel situace taková, že již každá nová hypotéza nebo metoda je vydávána za nové paradigma. Vzhledem k uvedeným pojmovým nepřesnostem se proto musíme dívat s velkou skepsí na každého, kdo oznamuje vytvoření nového paradigmatu nebo dokonce hlásá „změnu paradigmatu“.

Víra v převtělování souvisí s poruchami paměti

(www.osel.cz)

Lidé jsou občas přesvědčeni, že své minulé životy prožili jako Johanka z Arku, Kryštof Kolumbus nebo Vinetou. Psychologové vedení Maartenem Petersem z Maastricht University tvrdí, že to bezprostředně souvisí s určitým typem poruch paměti.

Dokládají to experimentem, který uskutečnili s lidmi věřícími v minulé životy po hypnotické terapii. Spolu s kontrolní skupinou nevěřících je podrobili testu, během něhož si nejprve nahlas přečetli seznam 40 obyčejných jmen. Po dvou hodinách jim experimentátoři předložili seznam jmen obsahující část jmen z předešlého seznamu, jména slavných osobností a pak obyčejná jména neuvedená v první seznamu. Dobrovolníci měli za úkol jména roztrdit do těchto tří skupin. Ukázalo se, že lidé věřící v minulé životy byli v tomto testu v průměru více než dvakrát horší, než kontrolní skupina. Nejvíce chybovali v tom, že prohlašovali jména z prvního seznamu za jména slavných osobností. Jde o specifickou poruchu paměti, kdy dotyčná osoba není schopná rozeznat původ dané vzpomínky (source-monitoring errors).

Podle autorů studie je právě taková porucha paměti důvodem, proč tito lidé trvají na podivných vysvětleních svých vzpomínek. Stejný typ poruch paměti postihuje i osoby unesené mimozemšťany. Kromě uvedených bizarních případů mohou mít tyto poruchy i závažnější dopady, z hlediska psychologie ironicky pozitivní i negativní. Jednak souvisejí s vyšší kreativitou a představivostí a zároveň jsou typické pro šílené střelce, kteří v náboženském zápalu rozstřílejí zákazníky supermarketu.

Z DRUHÉHO BŘEHU

Astrologové: Zájem o astrologii klesl kvůli módním alternativám

Praha (ČTK) - Zájem o astrologii v Česku po jejím boomeru v 90. letech mírně klesl, a zdaleka se neblíží úrovni ve vyspělých západních zemích. Důvodem je přelévání módy k jiným alternativním praktikám, jako je třeba šamanismus. Astrologické služby v ČR poskytují podle hrubých odhadů desítky profesionálních astrologů, další stovky je provozují jako amatéři či na částečný úvazek. ČTK to zjistila od známých astrologů.

„Zájem o astrologii v Česku kulminoval v letech 1994 a 1997. Předtím i později byl zájem veřejnosti zaměřen na různé jiné esoterní či alternativní praktiky, nyní letí reiki, rodinné konstelace a šamanismus,“ řekl ČTK astrolog Pavel Turnovský. Zájem lidí je trvalý, samozřejmě má výkyvy, doplnila astroložka Martina Lukášková. Zájem lidu totiž podléhá módě a nyní je v kurzu aztécké učení a šamanismus, podotkla.

V USA, Francii nebo Německu je podle ní pro lidi běžné chodit na konzultace k astrologům. „Je to pro ně stejné

jako návštěva terapeuta či masáže, za kterou se u nás lidi mnohdy stále stydí. Buď by byli za blázny, nebo za ty, co nevědí, co s penězi. V Čechách stále astrologie poutá mnoho pozornosti zapřísáhlých oponentů,“ poznamenala. Bude prý ještě nějaký čas trvat, než se situace v ČR plně otevře vážně míněným mezioborovým diskuzím o tom, že práce se symboly astrologie má pro život člověka smysl. Naštěstí předsudky lidí se uvolňují a zejména pro mladší generaci astrologie ztrácí přívlastek šarlatánství, uvedla Lukášková. Obecně podle ní začíná trend astrologie zaměřené na člověka, která zdůrazňuje procesní pochopení života, a ne, jak co dopadne.

V ČR je podle Turnovského zájem o astrologii nižší také kvůli tomu, že zde neexistují populární periodika na úrovni, zaměřená přímo na astrologii. Před časem zkrachoval týdeník Astro, který se vedle populárních článků o astrologii věnoval i jiným alternativním a esoterickým disciplínám. V Německu existuje několik polooborných periodik, která šíří povědomí o dobrých astrolozích. „Jsou tam pak samozřejmě i periodika ryze odborná,“ upozornil.

Lidé se pravidelně vracejí k astrologům v období svých narozenin, protože od té doby se počítá roční horoskop. Jinak chodí každý podle svých potřeb. „Za léta praxe je má zkušenost se slabým únorem a srpnem. Silný je čas listopadu a prosince a června,“ dodala Lukášková.

Profesionálních astrologů působí podle Turnovského v Česku asi 200. Tento počet ale prý kolísá, protože je těžké se touto činností uživit. Vedle toho tu působí řada poloprofesionálů, kteří mají ještě jiné zaměstnání nebo podobnou profesi, jako například alternativní medicínu, různá poradenství, kartářství. Lukášková míní, že profesionálních astrologů pracujících na celý úvazek budou tak odhadem tři desítky. Počet neprofesionálních převyšuje dva tisíce, odhadla.

K činnosti astrologa je možné získat živnostenský list „věštec“. „Jsem OSVČ a od roku 1997 mám živnostenský list na poradenství v oblasti rozvoje osobnosti. Také mi byla nabízena přímo možnost mít živnostenský list na astrologii, ale tam bylo připsáno, že se osoba živí věštěním, s čímž zásadně nesouhlasím,“ prohlásila Lukášková.

Dvě „čarodějnice“ na Kypru vylákaly milionu z důvěřivců

Nikósie (ČTK) - Za čarodějnictví a podvody čeká na Kypru soud dvě ženy, jimž se podařilo z důvěřivých lidí, jimž namluvily, že je kdosi uřknul a že trpí smrtelnou chorobou, vylákat v přepočtu na koruny miliony.

První podvodnice vylákala téměř půl milionu kyprských liber (asi 25 milionů Kč) z bankovní zaměstnankyně, které namluvila, že ji kdosi uřknul a že má rakovinu. Devětatřicetileté „kouzelnici“ se peníze podařilo vylákat během pouhých 14 měsíců.

„Můj bože, jak je to možné, že jste ještě naživu?“ tázala se pateticky údajná čarodějnice své oběti, když jí věštila z tarokových karet a strašila ďábly a demony. Namluvila jí, že nějaká cizí žena očarovala jednoho jejího příbuzného a že kletba přešla na ni a na její dvě děti. Pak jí ještě

řekla, že brzy zemře na rakovinu. Nebohé důvěřivé ženě slíbila lektvar z vlastní laboratoře a důrazně ji nabádala, aby o ničem s nikým nemluvila. Přesvědčila ji, že nebude-li o všem mlčet a nebude-li pravidelně užívat „lék“, zemře i s dětmi. Podvodnici se podařilo ještě k tomu připravit o 18.000 kyprských liber (900.000 Kč) další dva muže.

Druhá čarodějnice nejdříve nabídla pětatřicetiletému muži, že mu bude věštit osud za pouhých 20 kyprských liber (asi 1000 Kč). Když na to přistoupil, oznámila mu, že byl uhranut, a hned mu nabídla, že z něho kletbu za 500 liber (25.000 Kč) sejme. Důvěřivý muž souhlasil a nazítří jí peníze donesl.

Čarodějnice v klobouku okrádá obyvatele okresu Pszcyny

(Gazeta Wyborcza) - Tajemná žena v klobouku vyhání z domů zlé duchy a nemoci. Jejich působení přenáší na kuře. Ve skutečnosti se jedná o zlodějku využívající víru lidí v nadpřirozeno.

Čarodějka drží v ruce kuře a mumlá nad ním divně znějící nesrozumitelná zařikadla vypuzující choroby a zlé duchy z domu. Aby mohla magie skutečně fungovat je potřeba, aby obyvatel bytu vzal ručník a dal do něj co nejvíce peněz. Jeden z občanů Pawłowic proto vyrazil do banky, kde vybral 22 tisíc zlotých (asi 150 tisíc korun). Poté, co čarodějnice kuře zařizne, je potřeba jej zakaopat nedaleko domu a ručník s penězi schovat do gauče na sedm dní. Čarodějnice slibuje, že choroby zmizí z celého domu stejně jako zlí duchové a navíc se peníze rozmnoží. Jenomže když po sedmi dnech majitel vymítaného bytu koukne do gauče, ručník už tam není. Čarodějnicí se jej vždy podaří šikovně odčarovat.

Policie dostala několik hlášení o řádění asi pětatřicetileté čarodějnice v polském okrese Pszcyna. Je pravděpodobné, že takto napálila víc naivních lidí, kteří se však ze strachu z ostudy kriminalistům nepřihlásili.

Pýthie věštila podle vědců díky extázi vyvolané omamnými plyny z podzemí

Právo - Věstecké schopnosti bájně kněžky Pýthie v antických Delfách nevyvolávalo vnuknutí boha Apollóna, ale obyčejné omámení zejména oxidem uhličitým a nedostatkem kyslíku v mozku. Tvrdí to alespoň nejnovější studie řecko-italského badatelského týmu pod vedením geologa Giuseppe Etiopeho, z níž citoval německý Bild der Wissenschaft.

Podle Etiopeho do bájného Adytonu, chrámu, kde sídlila věštitelna, unikaly tektonickou trhlinou z nitra země páry a plyny, nejvíc oxid uhličitý, ale i metan a etylén.

„Výrony plynů byly silné a cirkulace vzduchu nedostatečná,“ řekl badatel z římského Národního geofyzikálního ústavu. Kněžka tak musela trpět nedostatečným oxykysličením mozku, což mohlo budit halucinační vize a živé obrazy, které byly interpretovány jako věštba.

Výrony plynu jsou doloženy i písemně, historik Plútarchos mluví o puklině ve stěně chrámu a „sladké vůni“. Podle archeologů je ovšem pravděpodobné, že se v delf-

ské věštitelně, kam si pro radu přišli i Pyrrhos či Alexandr Veliký, pálily omamné rostliny, jako např. pelyněk, které navozovaly halucinogenní stavy.

„Dětské čaroděje“ v Kongu čeká peklo na zemi

Kinshasa - (Právo, Michal Strnad) - Jediný špatný sen může v Demokratické republice Kongu roztočit spirálu událostí, která končí noční múrou bílého dne. Čtrnáctiletý Joel se nedobrovolně přidal k více než čtyřicetitisícové armádě dětských bezdomovců, kteří se protloukají ulicemi sedmimilionového konžského hlavního města Kinshasy.

Přišel o rodiče, a tak se ho ujali prarodiče. Jenže když mu bylo dvanáct, obvinil ho děda z čarodějnictví - zdál se mu totiž zlý sen, ve kterém mu Joel usiloval o život. Žádná rodina nemůže žít s takovým stigmatem, a proto se Joel dostal do rukou místního vymítače. „Bili mě tak dlouho, dokud jsem se nepřiznal. Pak mě zavřeli do truhly a když mě pustili, už jsem podle nich nebyl čaroděj,“ pokračuje ve vyprávění.

Tím však příběh nekončí. Děda zaplatil vymítači tučný poplatek a Joela ze svého obydlí vyhnal - není možné žít s někým, kdo byl posedlý, pod jednou střechou. A tak se Joel ocitl zpátky na ulici...

Osudy jako přes kopírák

Mnoho dětí prožilo podobné drama - stačí vyměnit jména hlavních postav, kulisy a zápletku, od které se vše odvíjí. K obvinění z čarodějnictví může vést špatná úroda, zadržnutý motor, ztráta peněz nebo úmrtí někoho v rodině. V situaci, kdy podle vládních statistik pěti procentům obyvatel země koluje v žilách virus HIV a kde se průměrný věk pohybuje maximálně kolem padesáti let, to není vzácný jev. Naomi se na ulici dostala, když jí bylo šest: oba rodiče jí zemřeli, s nejvyšší pravděpodobností je zkosil AIDS. Neochotně se dívky ujali příbuzní - děda však onemocněl a vina za nepřízeň se svalila na šestiletou sirotu. Místní církevní organizace se o ni nechtěla postarat, nutili ji pít vodu, ze které se jí dělalo špatně, sousedi jí vyhrožovali smrtí a ošklivě ji popálili, vojáci jí prý viděli létat s ptáky... Nakonec se Naomi podařilo dostat do Kinshasy, kde rozšířila řady nejchudších z nejchudších.

„Před třiceti lety by se něco takového nemohlo stát,“ řekl pro The Observer Remy Mafu, vedoucí centra pro děti bez domova, „dnes to přerostlo v obrovský problém, se kterým si nikdo neví rady.“

Za pravdu mu dává kněz Jacques Bakewa: „V Kongu lidé vždy věřili na čarodějnictví. Ale týkalo se to starců, dnes bohužel dětí.“ Tradiční rodinný model se vlivem války, totální chudoby, kdy musejí lidé přežívat s méně než dolarem na den, a šířících se chorob úplně rozložil.

Vyplatí se připlatit

Když zemřou rodiče, ujme se sirotka někdo z rodiny, ale protože krk navíc nelze uživit, je nejjednodušší se ho zbavit. „A toto je nejsnazší cesta, jak to provést,“ uzavírá Bakewa.

„Stal se z toho normální obchod,“ popisuje Mafu. „Za pět až deset dolarů vám nějaká sekta potvrdí, že dítě

je posedlé zlým duchem. Za další poplatky z něj toho ducha vyháňají.“ Exorcismus není rozhodně nákladný a zisk vždy převyší náklady, je to „normální byznys“ - často totiž probíhá formou několikadenní hladovky, bití a mučení třeba i pětiletých dětí. Profesionální vymítače to také nic nestojí.

Vyhlášeným expertem na všechny druhy posedlosti je muž, který si nechá říkat „Prorok“ Onokoko. Dle jeho záznamů se mu podařilo zachránit už přes dvě stovky dětí. Jeho metoda spočívá ve vydávení - děti musejí dostat ďábla z těla ven vlastními silami.

Mezi Onokokovy vyzvracené trofeje patří celý garnát, lastura ve tvaru rohu a dokonce dvě ryby, parmy obecné. Že „Prorok“ předtím děti donutí, aby živočichy polkly, pochopitelně v záznamech nic neuvádí.

Podle Mahimba Mdoeho z organizace Save the Children nejde o nic jiného než o propracovaný systém, jak z dětí udělat otroky. Za možnost vrátit se k rodině by často daly a udělaly vše. Protože ale nemají nic, pracují, aby mohly dluh splatit.

Většina však již dávno rezignovala - rodina by je zpět stejně nepřijala. A tak přežívají na hřbitovech, žebrají, kradou a jejich přáním je přežít do druhého dne - a pak třeba ještě den navíc.

Rakouští silničáři chtějí najmout esoterika s kouzelnými kameny

Vídeň (ČTK) - Rakouská dálniční společnost Asfinag uvažuje o navázání spolupráce s esoterikem jenž prý snížil nehodovost na rychlostní silnici S16 ve spolkové zemi Vorarlbersko. Jistý Gerhard Pirchl v roce 2004 podél komunikace zahrabal „mocné kameny“, které prý neutralizovaly působení negativních sil v okolí silnice. Dopravních nehod od té doby skutečně ubylo.

Podle mluvčího státní společnosti Asfinag Haralda Dirnbachera mají nejdříve skuteční fyzikové posoudit, zda počet nehod skutečně dokázaly snížit Pirchlovy kameny.

Na příslušném úseku silnice mezi Dalaaským tunelem a výjezdem na Bludenz nehod „nápadně ubylo“, tvrdí Asfinag. Na důkaz Dirnbacher jmenoval snížení počtu neštěstí s následkem smrti. V roce 2002 v nebezpečném úseku zemřelo pět lidí, o rok později dva, v roce 2004 jeden a v posledních dvou letech nikdo. Během této doby přitom v daném úseku nebyla učiněna žádná další opatření, jež by mohla s pozitivním trendem nějak souviset. Pirchl se prý nabídl, že bude silnice ovládané zlými silami objíždět jedním ze svých vlastnoručně upravených „odrušovacích vozů“, což jsou terénní automobily převážející preparované kameny. Esoterik k tomu potřebuje už jen svolení silničního úřadu. Pirchl je ochoten své služby poskytovat za úhradu nákladů na cestování a „nepředpokládané výdaje“.

Šéf výstavby silnic ve Vorarlbersku Gerhard Schnitzer už prohlásil, že si dokáže „odrušování“ na tamních silnicích představit, pokud se prokáže moc Pirchlových kamenů. Jako technik je vůči takovýmto postupům „sice skeptický, ale v zásadě otevřený“. „Odrušovací vozy“ by podle

něj mohly jezdit po silnicích se zvláště častým výskytem dopravních nehod.

Podle Pirchla vyzařují některé horniny silová pole, jež mohu u lidí přivodit výpadky vědomí. Tyto síly se údajně dají neutralizovat přepólováním.

Rumunsko má první registrovanou čarodějnici

Čarodějnictví jako profese? Ano, už i oficiálně (www.novinky.cz) - Rumunská žena se stala první legálně registrovanou čarodějnici země. Jednatřicetiletá Gabriela Ciucurová po měsících vyjednávání přesvědčila úřady, aby uznaly čarodějnictví za profesi. Možná kouzlem.

Místním novinám řekla: „Úřady mě nejprve poslaly domů a řekly mi, že to, oč žádám, je směšné. Nakonec jsme však přece dosáhli dohody a má firma byla zaregistrována. Obor? Služby spjaté s astrologií a propojením se spirituálním světem.“

Ciucurová říká, že si za sezení bere něco okolo 200 korun. Čarodějnictví je v Rumunsku velmi populární. Mnoho lidí ve venkovských oblastech dokonce ještě věří v upíry. Vedoucí národního fotbalového týmu prý dokonce jednou povolal čarodějnici, aby kouzlem ochromila tým soupeřů. Výsledek není znám.

Z Angličana se stala bohyně

Dillí (www.novinky.cz) - Dosud se dvaatřicetiletý Steve Cooper potácel v jihozápadní části Londýna jako nezaměstnaný. Teď k němu vzhlíží milióny Indů jako k bohyni, která dokáže léčit neplodnost. Patronkou všech eunuchů se prý stal poté, co se do něj převtělila bohyně Bahučara Mata.

Z hlučné metropole se tak nezaměstnaný Brit přestěhoval do chrámu v indické džungli, kde vítá milióny poutníků. „Miluju to tady. Nechybí mi nic z mého původního povolání,“ tvrdí dnes Steve obklopen řadou věřících, kteří si k němu přicházejí vymodlit plodnost.

V chrámu severoindického státu Gudžarát pobývá jako jedna z předních duchovních osobností již tři měsíce. Kdokoli ho potká, vykřikne: „Džej Bahučar Ma.“ Což v překladu znamená něco jako ‚bohyně je tady‘.

Steve si od doby, kdy v něm našli převtělení, říká Pamela. Jeho oddaní věřící mu ovšem říkají Prema, což je v hindštině pojem pro božskou lásku.

„Celý svůj život jsem nebyl v kondici. Teď jsem se konečně našel. Zůstanu zde navždy. Nemohl bych odejít,“ tvrdil Steve novinářům, kteří ho navštívili.

V Británii ho objevili indiští přistěhovalci, podle nichž se choval a pohyboval jako převtělení zmíněné bohyně. „Cítil jsem se, jako bych konečně přišel domů. Byl jsem zrozen, abych byl zde. Když jsem poprvé přišel do chrámu, sedl jsem si a smál se. Všechno do sebe zapadalo.

Po dvaceti minutách se všichni srotili kolem mě a začal jsem dávat pozhnání. Když jsem se lidí dotkl, spojil jsem se s nimi,“ tvrdí dnes bohyně Bahučara.

Indii hrozí středověký hon na čarodějnice

Dillí (www.novinky.cz) - Nejchudší stát v indické unii se potýká se závažným problémem. Několik desítek lidí

zahynulo poté, co je navštívily místní žebračky s údajnými čarodějnými schopnostmi. Obyvatelé státu Chhattisgarh jsou zděšení a jejich političtí zástupci se obávají, že v zemi vypukne hon na „čarodějnice“, jaký probíhal ve středověké a raně novověké Evropě.

Dotyční umřeli vždy záhy poté, co u jejich dveří zaklepaly místní ženy s domnělou magickou mocí, aby vyžebaly cibuli a chleba čapátí. Kdokoli jim almužnu poskytl, brzy umřel.

„Museli jsme lid požádat a varovat, aby nevěřil pomlouvám, které se začaly šířit, a aby mysleli racionálně. Vytvořili jsme kampaně, v nichž lidi varujeme, aby ne napadali nevinné ženy a nenazývali je čarodějnicemi,“ prohlásil místní politik Subodh Kumar Singh.

Chhattisgarh ležící na východě Indie je silně tradicionalistický stát s okultistickou tradicí. V posledním roce bylo zabito minimálně deset žen, které místní lidé označili za nebezpečné čarodějnice. Bohužel těmto fámám propadli i někteří politici a veřejně činné osoby.

Sex s ježkem poradila léčitelka

BĚLEHRAD – (Aha) Srb Zoran Nikolovič (35) skončil v nemocnici poté, co se pokusil o pohlavní styk s ježkem. Poradila mu to totiž lidová léčitelka jako lék na předčasnou ejakulaci, kvůli které měl velké komplexy.

Ježek se ale bránil víc, než sexuchtivý Srb očekával, a Zoran Nikolovič nakonec skončil s odřeným a popíchaným penisem v nemocnici. A s největší pravděpodobností bude ještě nutný zásah plastického chirurga... Když doktoři začali zjišťovat, jak k poranění došlo, a pacient jim vše vypověděl, neudrželi se smíchy. „Jedno je jisté. Problém s předčasnou ejakulací má pacient na nějaký čas vyřešený,“ zažertoval ošetřující chirurg.

Pak ale doktoři zalarmovali policii, která začala celý případ vyšetřovat. Ježek našťestí znásilnění přežil bez úhony, a ani Zoranovi, přestože dopadl mnohem hůř než ježek, nic nehrozí. Zato podařená léčitelka by mohla skončit až na dva roky ve vězení.

S Českou Miss to astrologovi nevyšlo

Leoš Kyša

Astrologové jsou schopni z postavení nebeských těles vyčíst skutečně všechno. Dvacátého února se na internetových stránkách iDnes.cz pustil astrolog Milan Gelnar odhodlaně do určení toho, která dívka se stane Českou Miss. Dostal k dispozici nejen datum, ale i přesnou hodinu narození finalistek.

Každé dívce udělal velké množství horoskopů. Posuzoval je z hlediska Natálního horoskopu, tedy horoskopu na celý život, Solárního horoskopu, což je horoskop na celý rok, Lunárního horoskopu (na měsíc) a Denního horoskopu (na den finále) a z těch všech čtyřiceti osmi horoskopů určil u které z finalistek je neoptimálnější kombinace a jak se to nejspíš projeví.

Podle astrologa mělo být pořadí letošní České Miss takovéto:

1. Eva Vašková
2. Eva Čerešňáková
3. Sára Aschenbrennerová
4. Svatava Spurná

Šance na nějaké podřadnější umístění mohly mít z hlediska hvězd ještě Lucie Hadašová a Blanka Javorská.

A jak celá soutěž o dva dny později dopadla? Pro astrologa Milana Gelnara a jeho favoritky skutečně prachbídně. Českou Miss se stala Lucie Hadašová, kterou chuděrku nepřejímny hvězdopřevodce odsunul až na páté a šesté místo. Druhá byla skutečně Eva Čerešňáková a třetí Lilian Sarah Fischerová, která se vůbec v jeho výčtech neobjevila. Kromě jedné jediné tedy jeho čtyři hlavní adeptky dopadly skutečně fatálně. Nezískaly ani žádný z dalších titulů během soutěže udělovaných.

Vzhledem k tomu, že astrolog vybral šest dívek z dvanácti, se snad alespoň jednou trefit musel. Z hlediska pravděpodobnosti by však možná přesnější předpověď Milan Gelnar učinil kdyby zavřel oči a bodnul namátkově prstem do seznamu finalistek jedné ze dvou našich soutěží krásy. Tato tvůrčí metoda má totiž úplně stejnou validitu jako pečlivě sestavované horoskopy.

BLAHOPŘÁNÍ K JUBILEU

Výbor Českého klubu skeptiků Sisyfos blahopřeje jedné z klíčových zakladatelek Klubu a velké propagátorce kritického myšlení Věře Noskové k šedesátým narozeninám. Zároveň jí přejeme hodně úspěchů v další spisovatelské práci a k tomu, aby se její čerstvě vydaný román *Obsazeno* dobře prodával a překonal i nebývalý úspěch předchozího dílu.

Čeněk Zlatník, předseda Sisyfa

Jubilantka Věra Nosková a kmotři její knihy Obsazeno - Jolana Voldánová a Vladimír Just

VÝZVA ČLENŮM SISYFA

Máme problémy s penězi

SISYFOS je momentálně v nesnázích, protože nás přestala podporovat nadace, s níž jsme počítali. Chceme i letos normálně pracovat, vydat 4. díl Sborníku „Věda kontra iracionalita“ a udržet dosavadní rozsah propagační a publikační činnosti. Proto zejména nyní uvítáme, když nám ukázněně zaplatíte roční příspěvek. Jste-li zámožnější, zvažte prosím možnost dobrovolného zvýšení příspěvku.

S díky

Čeněk Zlatník, předseda klubu SISYFOS

Jak jsme informovali už v předchozím čísle Zpravodaje, máme momentálně problémy s financemi důležitými pro chod našeho Klubu. Všichni členové již dostali informace o výši a případném zaplacení či nezaplacení členských příspěvků a složenky. Složenky dostali i ti, kteří mají všechny příspěvky zaplacené. Mohou být použity na případné dobrovolné příspěvky. V případě jakýchkoli problémů a dotazů se obračete na internetovou adresu clenskeinfo@sisyfos.cz.

Přednášky cyklu Věda kontra iracionalita

Konají se tradičně ve třetí středu v budově Akademie věd na Národní třídě v Praze 1, a to v místnosti 206 od 17ti hod. Po přednáškách následuje diskuse.

17. 10. Kongres evropských skeptiků v Dublinu - RNDr. Jiří Grygar, CSc., Plenární schůze SISYFOS
V červnu - září se přednášky nekonají.

- ⌘ Zpravodaj SISYFOS – neperiodický bulletin občanského sdružení SISYFOS – Českého klubu skeptiků, členu evropského sdružení ECSO (European Council of Skeptical Organisations) a světového sdružení CSICOP (Committee for the Scientific Investigation of the Claims of the Paranormal). Zapsán do evidence periodického tisku MKČR pod číslem MKČR E 11208
- ⌘ Kontaktní adresa Českého klubu skeptiků SISYFOS: Věra Nosková, U studánky 18, Praha 7, 170 00
e-mail: lano@centrum.cz
- ⌘ Běžný účet u České spořitelny, Praha 2, číslo 9161329, kód banky 0800.
- ⌘ Adresa na internetu: <http://www.sisyfos.cz>
- ⌘ Zpravodaj Sisyfos, číslo 2/2007 – vyšlo v květnu 2007. Editor Leoš Kyša. Redakční rada: Čeněk Zlatník, Lenka Příbylová, Věra Nosková, Zdeněk Jonák.
- ⌘ Grafická úprava: Jiří Nosek, www.photomorgana.eu
- ⌘ Tiskárna VS Praha- Pankrác, www.sweb.cz/vstisk/
- ⌘ Příspěvky do Zpravodaje SISYFOS pošlete na adresu: Leoš Kyša, Šlikova 54, Praha 6, 160 00. Lze je též zaslat i s diakritikou na e-mail: Leos.Kysa@seznam.cz